

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08614

POEMEN

Arn Miednik

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

André MEDOVNIK
14, Rue des Sablons
75016 PARIS
Tél. 553-24-23

א מחנה טון פארלאג
די גאלדיענע שארע
פאריו

אהרן מיעדניק

פ א ע מ ע ן

I

דאָס דאָזיקע בוך איז געוואָרן געדרוקט
אין פינף הונדערט עקזעמפלאַרן
אויף פאַפיר SUPER OFFSET VII/1
הונדערט עקזעמפלאַרן זענען געוואָרן
נומערירט פון 1 ביז 100

ARN MIEDNIK - POEMES-I

PRINTED IN FRANCE - IMPRIMERIE ABÉCÉ, 11, RUE LOUIS-BLANC, PARIS X^e
COPYRIGHT BY ARN MIEDNIK, 12, AVENUE SCRIBE, MEUDON (SEINE-&-OISE)

אהרן מיעדניק

פאעמען

I

1952

פארלז

מיין פריינד, איך וויל,
אז מיין פאָעם זאָל דיר ניט זיין קיין ציל;
ניט זיין דער הייליקער מזבח,
וואו דו ברענגסט אַ קרבן דיינע לעבנס-דרגעס
צו אַ גאָט וואָס איז פון פאָרויס דיר באַקאַנט;
קיין תפילה ניט וואו מיטן לעצטן וואָרט
ווי דורך אַ כישוף-שפּרוך פאַרשווינדט
די הייליקייט וואָס ס'ערשמע האָט געשאַפן.

מיין פריינד, כ'זויל, אז מיין ליד
זאָל צו אַ חלום וועקן דיין געמיט,
נאָר זיין אַן אַנווייזונג, אַ טויער
צו עפעס וואָס אליין מיר אומבאַקאַנט,
אַ נייעם האַריוואָנט, אַ צויבערלאַנד,
אַ גליקלעכע מוזיק פאַר דיין דערשטוינטן אויער,
אַן אַנהייב פון אַ חלום, אַ געזאַנג
פון געפיל, פאַרפומען, פאַרב און קלאַנג.

ווען נאָך מיין לעצטן אות זיך דיינע אויגן שליסן
זאָל עס זיין אַן אַנפאַנג פון אַ ניי געניסן.

א רעגנבויגן? — טראַפּנס וואַסער קעגן זון!
 וויין? — נאַר אויסגעקוועמטשטע טרויבן!
 פּראַסטבלומען? — נאַר אייז אויף ווינטערשויבן!
 זאַנגענגאַלד? — אַ זעמל ווערט דערפון!
 קריסטאָליזירטע קוילן — דער בריליאַנט!

ביסמו דער

וואָס זעט אין אַלץ ניט מער
 ווי דאַס וואָס שכל לאַזט דיך נאַר פאַרשטיין —
 לאַז דעם פאַעט — וועסט אים קיין חבר שוין ניט זיין!
 און די פרייד פון לעבן בלייבט דיר אומבאַקאַנט.

II

ΣΑΜΟΘΡΗΚΙΑ ΝΙΚΗ

דעם קאפ פארלוירן און דאָס לייב
באדעקט מיט וואונדן יעדעס אבר —
די פליגל הייב דאָך שמאַליץ צעשפרייט!
טראַץ אלעמען —
געזיגט!
אַ רוף און ניט קיין קרעכץ!

די האַנט וואָס האָט צעשמערט, איז מוים,
די שווערד — פאַרזשאַווערט, ברוינער שטויב;
אין דעם זכר פונעם גאַנצן שרייט
טראַץ אלעמען,
טראַץ צייט:
די שיינקייט איבערלעבט דאָס שלעכטס!

III

דער מאַרגנבלאָץ באַזילבערט פייכמע דעכער,
באַלייכט ווי ניט אַנטשלאַסן גראַע ווענט;
ווי מידע בליקן בלינצלען, באַלד דערברענט.
לאַמטערן אין די געסלעך שמאַלע לעכער.

די שמאַט איז טויב, דערשלאַגן ווי אַ שיכור
וואָס שנאַרכט אַ מידער ערגעץ אויף דער ערד.
אַט האַט אַ בלעך-גערויש זיך וואו דערהערט,
ברעכט די רו פון בליי אין גראַע שטיקער.

באַלד פאַנגט זיך אָן דער שמאַטישער פרימאַרגן,
וועקט אויף דאָס מויזנטקעפיקע געשטאַלט —
מויזנט אויגן-קרעמלעך עפענען וועט באַלד
דעם לעצטן טרוים פון רו, שוין באַלד דערוואַרגן.

אַ לעצטער גענעץ צאַפּלט אינעם מויל
און ווי געיאָגט פון מויזנט שונאים נייע,
הייבט אָן ס'געיעג אויף ס'ניי די ווילדע היה —
דער מענטש פאַרפאַלנט פון הונגער און פון גרויל.

IV

גליקלעך זענען די וואס זעען נאָר אין האַרבסט
די פירות רייפע, צייטיקע פון זומער,
אין אָפגעבליטן פעלד דאָס גאָלד פון נייעם ווייץ
און פון דער רויו די מאַרגנדיקע זוימען;
נעכט פון דעם אַ מאָל געבליטן מאַי,
לאַנג געהאַפטע טרוימען
זענען אַן דעראינערונג פאַר זיי —
זיי האָבן ניט אומזיסט געוואַרט,
זיי האָט דאָס לעבן ניט גענאַרט.

און וויי איז יענע איידעלע וואָס גוססן און וועלקן
מיט יעדן בלאַט וואָס פאַלט פון בוים,
מיט יעדן זומערפליגעלע, געפרוירן מיט זיין טרוים,
מיט יעדן פויגל וואָס פאַרלאָזט,
פון נאַנטן ווינט, פון נאַנטן פראַסט
אומעטיק געיאַגט, פאַרטריבן,
די טרייע נעסט פון זינגען און פון ליבן.

V

עפנט תמימותדיק, גאלדאויגיק, קליין
א בלימעלע פרימארגנס אויף זיין קליינטשיק הארץ
און מראכט :
„זאל פאר מיר דאס זיין
דאס גאנצע פעלד,
די בלאע הייך,
די העלע זון —
פאר מיר, פאר מיר אליין?
אזוי פיצל-קליין,
אזוי זיך סתם —
ווי קען דאס זיין?“
און עס צעבליט זיך שמייכלענדיק און זיס
מיט אזוי פיל חן,
מיט אזוי פיל מעס.
„געוויס, מיין בלימעלע, געוויס,
פאר דיר די זון, דער הימל און דאס פעלד;
פאר דיר,
פאר דיר
די גאנצע וועלט!“

VI

ווילדע יאגוארן אין א שטייג
און דו — א ביימיש אין האנט,
א שמאנג פון אייזן אין דער צווייטער —

דער ים מיט שוימענדיקע פאליעם אינעם שמורעם
דיין שיפל ווי א שפאן —
דיין האנט דאך האלט דעם רודער.

דיין מוח ווי דיין נאכט מיט טרוימען פול —
דער טרוימער מוז זיין שמארקער פון זיין חלום;
ווען ניט — איז ער פארלוירן.

VII

די שיק וואָס מיט אַזוי פיל מי
דיין האַנט האָט צוגעפירט צום שטילן האַפן,
וואַרפט זיך אומרואַיק, געבונדן צו דער קייט,
און צעשמרייפט איר אַפבילד אינעם בלאַען וואַסערשפיגל.
דער מאַסמבויס נאַקעט סקריפעט;
דער ווייסער זעגל, האַלב צעריסן — אין זיין שמריק געוויקלט.
און דו, מיין פריינד, כאַטש מיד און אַלט,
מראַץ אַלע שטורעמס, ווינטן, שוואַרצע נעכט,
דו טרוימסט פון בלאַע ווייטן.

דער וועג, ער פירט דיך צו געהיימע ברעגן,
וואו אויף אונטערוואַסער-פעלדזן
שוימט מיט כעס דער אַפגרונט,
גרייט דיך איינצושלינגען.

אַ מאַל אין אַ לבנהדיקער בלאַער נאַכט
האַט אין אַ הייל געזונגען אַ סירענע.
כאַטש שוין לאַנג — געהיים דיך ציט אַהין צו.

פריינד, דו ביסט פאַרלוירן!

VIII

פילן ס'גליק פון ווערן איינגעטעמט,
איינגעוועבט, אריינגענומען
אינעם אלגעמיינעם גרויסן
וואָס איז די שיינקייט פון דער וועלט —
פון יעדן בלימל, יעדן בוים,
פון פיצל שוין אויף פיצלעך זילבערוואַלקן
און ביז צום דונערקראַך און בליצנבלענד,
וואַסערפאַל און וויגנדיקן ים,
זון און נאַכט און שטורעם,
באַרג און טאַל, ליד, קאַליר, פאַרפּום —
און פון דעם אלעמען וואָס טראַגט נאָך ניט קיין נאַמען,
וואָס יעדער פילט דאָך אזוי נאַנט פון זיך אליין —

פילן אַט דאָס גליק —
כאַטש שעה'ען פון יסורים
איז די פרייז דערפון —

ניט אמת, פריינד, דער טויט
איז ניט צו טייער?

IX

ער האָט אַ בליץ געפּאָנגען!
ווען ס'האַט די נאַכט מיט בלאַע פייערווערק געשפּילט זיך
און דונערן ווי פעלדזונבערג געקאַלערט,
האַט ער אין שוואַרצע כמאַרע-סכיבות זיך פאַרקליבן,
אַ טויך געמאַן זיך אינעם שמורם,
און ווען אַ בליץ, בענגאַליש העל,
האַט ווי אַ בלאַע שלאַנג געוואַרפּן זיך אין זיגזאַג
פון איין וואַלקן אינעם צווייטן,
האַט ער מיט ביידע הענט אים אַנגעכאַפּט
און איינגעוויקלט זיך אין אים.
אַ דונער איז געבליבן שטיין געפּלעפּט,
דער קראַך אין קעל דערשטיקט —
אַזוינס איז נאָך אין הימל ניט געשען!
און ער האָט יונג צעלאַכט זיך אויפן קול.

X

בלאנדע דעקאלטירטע מיידן מיט געפארבטע ליהן בלאָ
זינגען קוויטשענדיק אויף קארוועלעם
וואָס דרייען זיך אין רויש פון ליכט און קאטערינקעס,
קענען ניט דערגרייכן ערגעץ וואו אַ ציל
און ניט געפינען עמעצם שפּרוך צי עמעצם האַנט
אַפצושטעלן די גאַנצע מאַכערייקע.

אַלע גאַסן שלאָפן שוין פאַרגליווערט אין דער פינצטער,
הינט קרעציקע, ערשטוינטע, הייזעריק פון וואַיען,
פרעגן די לבנה, די פאַרטישעפעטע צום קלויסטערשפיץ:
וואָס קומען זיי דאָ מיצקע דרינען אומגעלומפערט
מיט דעם חזק-קאַרנאוואַל אין מיטן מאַרק?

די בלאַנדע דעקאלטירטע מיידן לאַכן קוויטשענדיק און הויך,
גלעמן ווייסע טאַוולפערד מיט נאַקעמקייט פון רונדע פיס,
פלאַנטערן צוזאַמען פאַלשן דימענטגלאַנץ מיט האַלץ-גירליאַנדעס,
דרייען זיך פאַרכישופט פאַרויס אין אַ ראַד
און קענען זיך ניט אַפּשטעלן, ניט אַנטלויפן.

XI

היינט האָט דער מענטש זיך אויפגעכאַפּט באַגינען
און פאַרוואַלקנט ווי אַ שווערע לאַסט
דערפילט דעם גראַען הימל איבער נאָסע דעכער,
און די שויבן, אַנגעכמורעט, ביז,
וואָס קוקן ברוגז און פאַרשלאַפּן אויף דעם הוילן דרויסן.

אַ גאַנצע נאַכט געחלומט בלאַ און ראַז,
אין שוואַרצע ווינקלען שווייגנדיק געקאַרטשעט,
ווי די טויבן אין די נעסטן
לידער אויסגעוואַרעמט,
גרייט די פרייד פון זונענאויפגאַנג צו באַזינגען —
און פרימאַרגנס אויפגעכאַפּט —
אַ ווירקלעכקייט פון גראַע ווענט דערזען!

טריפן טראַפנס
דאָ פון דראַטן, דאָ פון דאַרע צווייגן,
דאָ אויף אַ פאַרמאַכטן לאַדן.

עפעס ליגט פאַרבאַרגן אין אַ ווינקל
און באַוויינט מיט כעס אומזיסטע טרוימען.

XII

„אפשר וואלט גענוג געווען, אז עמעץ
זאל א ריר מאן אים ביים אקסל
און א פרעג מאן: נביא, זאג: וואו פירט דער וועג?“ —

אפשר וואלט גענוג געווען, אז עמעץ
זאל א לייכטן ריר, א בלויזן פרעג מאן? —

נאָר קיינער האָט זיך ניט דערוועגט —
בלינד און שמום, מיט צוטרוי און געטריי
ווי א סטאדע שאַף געפאלגט —
ווי א סטאדע שאַף געהאַרכזאָם
ס'גאַנצע פאַלק.

און ער האָט נאָר געטראַכט :
„ניט בלייבן שטיין!“ — ניט ווענדן שמוס אַ בליק צום האַריזאָנט;
ניט צווייפלען, ניט אַנמוישט
זאָל בלייבן הינמער אים די עדה !

פאַרויס איז דער וועג גענאַנגען, פאַרויס,
פאַרויס אינעם מידכר, פאַרויס אין דער נאַכט,
ער דער ערשמער אויבן-אָן —
דערפאַר האָט קיינער ניט געזען די טרער ביי אים אין אויג.

XIII

ווען די עפל- און די קארשנביימער בליען,
ראָז און ווייס און גרין,
ווערט יומטובדיק און גרויס אין האַרץ;
מען באַטראַכט אויף ס'ניי די זאַרג פון אַלע מאַג
און מען שמייכלט: דאָס איז עס אין גאַנצן?
זאַגט מען זיך:
ווי גוט, דערלעבט אַ נייעם מאַי!
און דער שפיגל שמייכלט דיר אַקעגן:
נאָך ניט אַזוי אַלט דאָס פנים —
קנייטשן צוויי צי דריי, מען זעט זיי קוים.
ס'פייערל אין אויג, עס גלאַנצט.
גלעט מען זיך די האַר — אַט קוים געזילבערט,
און מען טראַכט: די שכנמע, די בלאַנדע...
ווען די עפל- און די קארשנביימער בליען.

XIV

אין סגלען אונטער שטיקער בלאַע הימלען
קומען ווילדע קאַטשקעס שוין צו פליען;
באַלד וועלן קאַרשנביימער ראָז און ווייס צעבליען,
באַלד וועט דעם טייך אַ זילבעררויש צעטומלען,
מיט פייכטן בעז באַלד וועלן גערטנער שמעקן
און אַוונטצייט פאַרליבטע נאַכטיגאַלן וועקן.

צום נייעם פּרילינג מאַכט די וועלט זיך גרייט
מיט אומגעדולד אויף דער באַנערטער פּרייד.
וואָס טויט, איז טויט; פאַרגעסן, איז שוין ווייט;
מיט נייע בלומען וועלן קברים זיך באַדעקן;
קברים-בערגלעך, ברעטלעך מאַך-באַדעקטע,
מיט קרעניץ-סימנים, נעמען אַפּגעמעקטע,
פאַרגעסענע, פאַרלוירענע אויף יוגנטס נייע וועגן,
ווי אומבאַהאַלפענע געפרוואווט נאָך עפעס שטום
ביי לעבעדיקע פרעגן.

וואָס קען דאָך פּרילינג און וואָס קען לעבן
טויטע און צעפוילטע קברים ענטפערס געבן?

XV

אַט איז אַ זומער נאָך אַוועק —
אַ גאַלדענער סך-הכל
איז אין דער קילער בלאַער לופט פאַרצויגן.
אַט איז די ערד, דאַס פעלד, דער סאַד,
דער גאַרטן און דער טייך —
זיי זאָגן: וואָס געבליט, איז אָפגעבליט!
וואָס געצייטיקט — אויסגעצייטיקט!
די עפל רוימלען זיך אין קויש,
די זאַנגען — גילדן שמרוי אין שייער!
מיין קלאַרער שמראַם איז לוימער ריין;
די אַלטע וועלן זענען ערגעץ וואו פאַרשוואומען
און ניט געלאַזט קיין סימן!
און דו — דו וואַנדערסט מידערהייט, פאַרטראַכט;
וואו איז דער פּרילינג דיינער, פּריינד?

דיין חלק זומער, פילסט עס, ווייסט :
עס ליגט ניט מיט די עפל אינעם קויש,
עס ליגט ניט מיט די קערן ווייץ אין זאק,
עס איז אפילו ניט מיט קלארע וואסערן אוועק צו נייע ברעגן!
דיין חלק זומער — פילסט עס, ווייסט :
עס וואלגערט זיך אויף אפגעוועלקמער ערד
אונטער די שטומע, גאלדגעקרוינטע ביימער
און פוילט צוזאמען מיט די פוילנדיקע בלעטער
לאנגזאם... אויסגעדארט... אן נוצן...

XVI

גאַט.

אויב בין איך פעיק אויסצופועלן,
אז מיין תפילה זאל געפינען חסד ביי דיין ווילן,
בעט איך ניט פאר מיר
ניט מאַכט, ניט רום, ניט כוח.
זאל קומען וואָס עס קומט — פאַרפאַלן!
מיין גורל איז מיר ניהה!

איך בעט דיך נאָר איין זאך,
מיין גאַט:

איך יענער לעצמער רגע,
ווען אָפגעריסן ווערט דער לעצמער פאַדעם
וואָס בינדט מיין גוף צו דעם וואָס רופט זיך לעבן,
(אַט נאָך איין וואונק, אַט נאָך איין לעצמן שפיר,
און אויסגעלאָשן ווערט דאַס ליכט —
און אָפגעטעמפּט ווערט יעדער ריר!)

אין יענער לעצמער רגע פאר מיין טויט
מיין לעצט געפיל זאל זיין:
אין מיין געקילטער האנט צו פילן פון א פריינד
א צארטן דרוק פון א בארירטער האנט;
מיין לעצטן בליק זאל אין א חכרם אויג געפינען
א בליק פון חברישער נאנטקייט.

און רואיק וועל איך שמארבן.

XVII

נאַר ניט מיטלמעסיק, פריינד,
נאַר ניט האַלב!
אויב דו קענסט ניט זיין קיין אַדלער,
זיי אַ שוואַלב!

ווען יענער, בליק צו זון געווענדט,
תהומען מעסט,
דו, דיין גרענעץ-צוים דערקענט,
בוי דיין נעסט!

XVIII

פון הינטער ווייטע בלאַע בערג
רופט די זון אַהיים די לעצטע שטראַלן,
פאַרשפּעטיקטע דאָ אויף אַ שפּיץ פון בוים, דאָ אין אַ שויב.
פון אויבן דאָרט, אויף פּיצלעך וואַלקנס ראָז און ווייס,
ווינקען זיי אַרונטער צו דער שאַטנדיקער ערד
אַ בליק, אַ גרום, אַ פאַכע מיט אַ זיידן טיכל:
מיר קומען, זון, מיר קומען!
און מען ווייסט ניט, וועמען דאָס זיי מיינען.
די וועלט איז אומעטיק און שטיל,
אַ בענקשאַפט ווי אַ בלאַער נעפל הילט אַלץ איין.
ערגעץ קלינגט אַ גלאַק.
ערגעץ רוישן וואַסערן.

אַ טאַג אַוועק! — באַדויערט ס'לעבן.
ענדלעך נאַכט! — צעשמייכלט זיך דער טויט.
און דער מענטש?
ער בלייבט דערשראָקן
און אַנמלויפט פון ביידע אין אַ טרוים.

XIX

גראַע וואַלקנס קריכן אויף די דעכער
און וויינען ווי מיט טרערן אויף דער שויב.
אַן אַלטע קאַטערינקע אויפן הויף
שפּילט מאַנאַטאַן אַן אַלט-באַקאַנטן ניגון.
טאַג-טעגלעכקייט, טאַג-טעגלעכקייט — אַן עגבער —
בויערט נאָך אַנאַנד אין האַרץ און מוח.
וואַרטן, וואַרטן, וואַרטן —

גאַט אין הימל,
וויפל יאַרן האַסטו נאָך צו לעבן,
וויפל איז דער שיעור?
נאָר קיינער רייסט ניט וואַלקנגראַ אויף שטיקער,
קיינער ברעכט ניט ווענט.
טרערן פּערלען זיך פאַמעלעך אויף דער שויב כּסדר
און די אַלטע קאַטערינקע אויפן הויף
שפּילט מאַנאַטאַן דעם אַלטן ניגון.

XX

צער,

זיי געבענמשט, דו שארפע פייל
אין מיין הארץ!
די וואונד צעבלומיקט שרייט איר רויטע פיין,
א רויט געזאנג,
ווי אין צעבלימער רויטער בלום
דער וויי,
ווען מיט איר שארפן ביס א שווארצע בין
לעכערט ס'צארמע בלומענלייב.
זי ווייסט,
אז נאָר אזוי
ווערן וועט די בלום באַפּרוּכפּערט,
שאַפּן זײַם.
אפילו מיט דער פרייז פון מויט.

צער,

דו שארפע פייל
אין מיין הארץ!
איך בענמש די האנט פון טייזול צי פון גאט
וואס האט זי מיר געשליידערט.

XXI

אַפּט טוט דער שמורעמווינט דעם בוים אַ טרייסל
מיט ווילדער קראַפּט, אַ בייג, אַ ברעך, אַ רים —
ס'איז ניט אַ צופאַל, אַ קאַפּריז,
ס'איז אַ ווילן, ס'איז אַ פּרואוו,
אַלץ פּון צווייג, פּון פּרוכט, פּון בלאַט,
וואָס פּויל איז, שוואַך און האַלט זיך נאָר כּמעט,
זאַל ווערן אָפּגעפּליקט, זאַל פּאַלן און פּוילן אויף דער ערד.
אַזוי איז גורל פּונעם בוים באַשערט:
נאָר דאָס וואָס אויסהאַלטן דעם שמורעם קען,
איז שמורעם איבערלעבן ווערט!
אַ שמרענג געזעץ, אַן האַרץ, אַ שטיין —
ס'איז דאָס געזעץ פּון זיין.
צו וואָס באַלעסטיקן מיט טויטער לאַסט דעם בוים?
לעבנסקראַפּט — נאָר פאַר דעם לעבנסזוים!

און דו, מיין חבּר, ציטער, בלי און שווייג —
זיי דער בלאַט, די פּרוכט, געבונדן צו דער צווייג.
מיר וועלן איינצלנע פאַרבלייבן נאָר פּילייכט,
מיט אונדז זאַל אונדזער מין ביז פּולקום זיין דערגרייכט!

XXII

געדולד, מיין פריינד, געדולד!
מיט די הענט וואָס רייסן שמיינער פון די פעלדזן,
וואָס טראָגן איבער בערג
און צווינגען וואַסערן צו בייטן זייער שמראָם,
וועלן בויען מיר, די יוגנט,
דעם בית-מיקדש פאַר דעם מענטש —
און ניט דער מענטש וועט דאַרמין געמער דינען,
נאָר פאַרקערט.

מיט אונדזער שוויים און בלומ,
מיט טרערן, אַז מען דאַרף און מוז,
וועלן מיטן מיר דאָס זאַמד וואָס וועט פאַרוואַנדלען זיך אין ליים,
און בויען ס'הויז דעם גייסט,
מיט אַן אַרט פאַר אַלע געמער,
סיי פאַר די וואָס וואוינען אויפן אַלימפּ,
סיי פאַר די וואָס וואוינען אויפן סיני.
שיינקייט און גערעכטיקייט,
זיי וועלן לעבן דאַרט בשלום;
און אַז מיר ווילן דאָס, מיין פריינד,
איז עס ניט קיין פוסמער חלום.

XXIII

מיר וועלן זיכער נאך א מאָל,
געוועקט פון עמעצנס א ווילן
וואָס מיר רופן צופאַל,
אויפּוואַכן צו נייע לעבנס
און נייע ווירקלעכקייט דערקענען,
ווי די וואָס אונדז דערשיינט אין חלום,
ווען ס'לייב, באַזיגט פון נאַכט, שלאָפט איין.

לעבן — ווי פאַסעטן פון א דימענט
שיינט עס אויף פאַר אונדז נאָר איינס ביי איינס,
און יעדע האָט איר פּראַכט.
לאַז דעם מויט דיך פירן וואו ער וויל,
ווי דו לאַזסט דעם מלאך פונעם שלאָף;
ווער ווייסט, אין וועלכן טרוים דערוואַכסטו?
ווער ווייסט, צו וועלכן גליק?

נאָר רואיק, פריינד, אָן פּחד,
נאָר רואיק, פריינד, אָן פיין,
נאָר רואיק, פריינד, שלאָף איין,
שלאָף איין,
שלאָף איין!

XXIV

אינעם בלאַען טונקל קלינגען ווייטע גלאַקן.
אויף וואַלקנדלעך פון זילבער-ראַז
זיצן שמיל מלאכימלעך מיט בלאַנדע לאַקן
און זינגען שירה צו אַ ווייטן גומן גאַט
וואָס האָט ליב אַ שמילע וועלט
פון וואַלד און פעלד
און האָט פיינט דעם טומל פון דער שמאַט.

אינעם בלאַען טונקל אַלעס האַרכט,
קיין פייגעלע ניט פיפסט, קיין בלעטעלע ניט שאַרכט —
אַ צאַרטע בלאַקייט איבער אַליץ פאַרצויגן.
מיט טרערן פּרומע בלימעלעך אין פייכטן גראַז
הערן שמיל :

אויף וואַלקנדלעך פון זילבער-ראַז
זיצן דאָרט מלאכימלעך מיט לאַקן גאַלד
און זינגען שירה צו אַ ווייטן גומן גאַט.

ווי גוט וואַלט לעבן אונדז זיך דאָ געוואַלט !

XXV

טרעפנווייז, געלאסן
פאלט דער בלאסער מארגן אין מיין צימער,
ווי טראפנס בלאע מילך אין שווארצער קאווע.
א חלום, ניט אין גאנצן אויסגעחלומט,
פלאנמערט זיך — צעטומלט גאלד — אין מוח.

די ווירקלעכקייט, די גראע ווירקלעכקייט פון אלע טאג,
קוקט דורך א לאדן-שפארע, רופט און זוכט:
„וואו איז ער דאס?
געוואלט באהאלטן זיך אין טרוימען!
ניט אויסגעזארגט נאך איז דיין חלק זארג,
ניט אפגעצאלט דיין חלק מי —
דיין לעבן איז א חוב —
דו וועסט אים מיט דיין טויט באצאלן;
אייל זיך! קום! שטיי אויף!“

... דער ים געווען איז בלא און זוניק,
מימאזע-ביימער האבן גאלדיק זיך באוועגט אין ווינט,
ס'שיפל ווייס, אין גאנצן ווייס, האט זיך געוויגט, געוויגט —
איך האב גערופן זי פון ברעג:

„דערלאנג די שיינע האַנט! נו שפּרינג!“
„מלאכים שפּרינגען ניט — זיי שוועבן!“ —
האַט זי פּריש און קלינגענדיק געלאַכט
און צעשפּרייט צוויי אומבאַמערקטע ווייסע פּליגל.

טראַפּנווייז, געלאַסן
פּאַלט דער בלאַסער מאַרגן אין מיין צימער;
מיט יעדן טראַפּן טאַג
ווערט טונקעלער ביי מיר אין האַרץ.

XXVI

ציט זיך, לאנגווייליק און מאַנאַטאַן,
שפּאַן נאָך שפּאַן
אין גראַען נעפל גראַ אַ קאַראַוואַן.
אַ לעבן —
מיינס צי דיינס —
אַ קאַראַוואַן פון ערגעץ ניט געקומען,
אין ערגעץ ניט צו גרייכן,
מיט מאַג-טעגלעכקייט באַלאַדן,
אַ שווערן יאָך אומניצלעכקייט —
שפּאַן נאָך שפּאַן
און מאַנאַטאַן, מאַנאַטאַן און לאַנגווייליק. —
העי, דאַרט! וועגווייזער משטיינס געזאַגט!
זינג אַ ליד אויס! צי אַ ניגון!
זאַל כאַטש זינגען אומעט אַדער פרייד,
מידבר פון צעקראַכנקייט,
שלעפּערס פון דער וועלט!

XXVII

וואלגערן זיך שמערן אינעם רינשמאָק,
בלישמשען גאַנצע נעכט אין טיפער הוילקייט.
אין דער בלינדער פינצערניש פון גאַסן...

וואלגערן זיך שמערן אינעם רינשמאָק
און מענטשן אײלן נאָך אַנאַנד פאַרביי —
„שמערנשיין ? וואָס גייט עס אָן דאַרט וועמען ?“

וואלגערן זיך שמערן אינעם רינשמאָק —
און אַ מאַל צווישן זיי
מיט אַ געלן קלאַנג פאַלט אַ מטבע.

דעמאָלט בייגט זיך עמעץ איין,
זוכט אַ האַנט אין קויט דעם נישטיקן מעטאַל
און באַמערקט אפילו ניט,

ווי ס'וואלגערן זיך שמערן אינעם רינשמאָק,
בלישמשען גאַנצע נעכט מיט צימערדיקער שיין
און טרוימען אפּשר פון די ווייטע הימלען.

XXVIII

און אז די גאלדנע סמרונע איז צעפיצלט אויף דער ערד געפאלן.
צעהאקט, צעריסן מיט דער האק,
אין הענט פון גראָבן יונג וואָס איר געזאָנג האָט נאָר גערייצט,
האַט יעדעס פּיצל אין דעם לעצטן זיפּץ פון אונטערגאַנג
אַזוי צאַרט געקלונגען,
אַז מלאכים האָבן שמיל געוויינט.
דאָך איז דער גראָבער יונג געבליבן ניט גערירט
און געגרייסט זיך מיט זיין אויפטו,
און ס'האַבן זיך געפונען לייט
וואָס האָבן אַפּלאַדירט די רויע קראַפט
וואָס באַזיגט די שיינקייט.

XXIX

זאל די שטילע רואיקייט
פון ליכטיקע באגינענס
וואס גילדן בלאַע נעפלען
און וועקן פייגלטישוויטש אין נעסטן,
אויך היילן דין געמיט,
מיין פריינד פון גרויסע שמעט.

זאל די זילבערנע געלאסנקייט פון טייכן
וואס שפיגלען בלאַע הימלען אָפּ
און טראַגן קילע רואיקייט
פון טאַל צו טאַל,
אויך היילן דין געמיט,
מיין פריינד פון גרויסע שמעט.

XXX

דאָס פּיצל בלאַער הימל
וואָס דאָס קאַרגע פענצמער שענקט מיין בליק,
פאַרגינט מיר ניט דער דאָך מיט זיינע קוימענס
און פאַרחושכט עס מיט רויך —
אַ שוואַרצער פּלעדערוויש, וואָס קומט
מיר רויבן ס'איינציקע, וואָס קען
טרייסטן דעם פאַרשלאַמענעם אין תּפּיסה.

נאָר ס'פּיצל בלאַער הימל
שמייכלט מיט אַ זונענפּלעק אויף גראַע ווענט:
אַט שיק איך באלד אַ לייכטן ווינט!
זאַרג ניט: רויך פאַרשווינדט
און הימלען זענען אייביק בלאַ!
אַט נאָך אַ טאַג, אַ יאָר, צי צוויי —
און דו ביסט פּריי! ביסט פּריי! ביסט פּריי!

XXXI

און אז די זעעוודיקע וועלט,
צי בלויז די נאָר געזעענע,
דרימלט איין אַ מידע, איינגעהילט אין נאָכט,
און כ'בלייב אליין מיט מיינע שאַטנס אינעם צימער,
שלייכט זי זיך אַריין מיט טריט, פון קיינעם ניט געהערטע.
אַ בלייכע און אַ שטאַלצע,
מיט אַ פאַרוואַרף אינעם בליק.
וואו עפעס צאַנקט און וויל ניט, קען ניט אויסגיין.
זעצט זי זיך אַקעגן מיר און שווייגט
שעה'ן נאָך אַנאַנד, פאַרעקשנט און פאַרבימערט,
צי לענט דעם מידן קאַפּ אויף ווייסע הענט —
ס'איז מיין יוגנט.
לאַנג, ווי כ'האַב זי שוין געקענט;
איך ווייס, וואָס זי פאַרלאַנגט,
איך ווייס אויך, וואָס זי וויל
און אז זי איז גערעכט.

עס איז מיין שולד: איך האָב זי אַפּגענאַרט;
צוגעזאַגט איר אזוי פיל
און אזוי לייכטזיניק פאַרראַטן.

XXXII

מיר זענען אַרמע שעפעלעך
וואָס בלאַנדזשען אין פאַר-שמורעמדיקע נעכט
און זוכן אונדזער גוטן פאַסמוך.

אונדז שרעקט די נאַכט, דאָס פינצמערע געווימער —
ווער זאָל עס פירן אונדז
אַהיים, אַהיים?

מיר זענען אַרמע שעפעלעך,
איינפאַכע, וואָס בעטן נאָר אַ גוטע האַנט
וואָס זאָל אונדז שיצן אינעם שְמורעם.

מיר ווייסן, אונדזער פאַסמוך האָט אונדז ליב,
ער זוכט אונדז שוין פון לאַנג געוויס —
מיר קענען זיך נאָר ניט געפינען.

מיר זענען אַרמע שעפעלעך
וואָס בלאַנדזשען אין פאַר-שמורעמדיקע נעכט
און די ערד איז פול מיט וועלף.

XXXIII

אין גאלדענעם זעפיר פון זונפארגאנג
פלאטערט צימערנדיק א קוש
און זוכט א נעסט:
צוויי רוימע ליפן.

שווער די לאסט פון זיסן תענוג,
און נאכט מיט קאלטע הענט
לאקערט, וויל דערשטיקן.

אין גאלדענעם זעפיר פון זונפארגאנג
פלאטערט צימערנדיק א קוש;
באלד קומען זיי, די שאטנס —
מיט איז נאכט.

וואס זשע, יוגנט, ביסטו שטיין צי אייזן?
איז אלץ שוין אויסגעלאשן אינעם הארץ?

אין גאלדענעם זעפיר פון זונפארגאנג
פלאטערט צימערנדיק א קוש —
און וויינט:
דערבארעמט זיך אויף מיר,
איך וויל ניט פריירן!

XXXIV

מיין שיף האַט נאָר איין זעגל אויפן מאַסמבוים,
אַ טרוים וואָס בענקט און רופט דעם ווינט, די ווייט,
אַלע שטורעמס אויפצונעמען גרייט;
איין זעגל האַט נאָר בלויז מיין שיף — אַ טרוים.

מיין שיף, זי האַט קיין אַנקער נישט אפילו,
נישט קיין רודער, קיין באַשטימטן ציל,
יעדער וויכער טראַגט זי וואו ער וויל,
דאָך חלומט זי אַ מאַל פון פאַליעס שטילע.

דאָן זוכט זי פון סירענעס בלאַ געזאַנג,
מיידלאויגן אויף אַ ווייטן אינדולם ברעג
און זי געפינט אַליין אַהין דעם וועג —
מיין שיף פאַלגט נאָר דאָס האַרץ, נישט דעם געדאַנק.

XXXV

האַט אַ קינד אַ מרוים געשפּונען
ביים שיין פּון גאַלדענעם באַגינען,
ווי פּערל ראָז, ווי פּערל צארט,
אַ מרוים געשפּונען און געוואַרט,
זיין האַפּנונג איינגעוועכט דערינען.

„זילבער טייכן פּאַליעם פּליסן —
צייט, איך וועל דיין גליק געניסן!
זינג! דער מאַרגן פּרייד געבראַכט!“
און געקומען איז די נאַכט,
אומגעריכט דעם מרוים צעריסן.

האַט אַ זיפּצנדיקער זקן
שטיל באַטראַכט די זילבערלאַקן,
מרוים געזוכט אין פּיצלעך צויט.
ערגעץ האַט געלאַכט דער טויט
און דאָס האַרץ פּון קינד געשראַקן.

XXXVI

ווירקלעכקייט — מיין ווירקלעכקייט צי דייע ?
ווירקלעכקייט — זי איז ניט איינע;
זי איז טויזנט, איז מיליאָנען, איז אַן אַל,
איז אַזוי פיל,
וויפל לייט זענען פאַרהאַנען.

ווירקלעכקייט — מיין דימיון שאַפט מיראַזשן
און מאַלט מיר וועלט און מענטש ניט ווי זיי זענען,
נאָר ווי איך באַגער צי בלויז ווי איך דערזע;
און מיר און דיר און אַלע אַנדערע דאָס זעלבע
און דערפאַר איז יעדנס בליק אַנטווישט,
יעדנס האַרץ פאַרביטערט,
יעדנס צער געהיים.

זיי מיר מוחל, פריינד,
וואָס איך בין ניט פונקט ווי דו האַסט מיך פאַרלאַנגט.

XXXVII

קום, פריינד פאָעט, און דו,
מענטש פון אלע טעג און נעכט
וואָס פילט אין גראַע וואַכן זיך געפאַנגען!
מיר וועלן אויפרייסן דעם פלאַנטער,
וואו עס ליגט די איינפאַכקייט באַהאַלטן,
דאָס איינפאַכע וואָס איז סיי אויפריכטיק און סיי אינמיטן.
דאָס איינפאַכע וואָס איז די שיינקייט זעלבסט.

אין פראַסטע רייד וואָס הילן זיך אין פרייד
ווי אין זונענשיין פון גוטע שמייכלען
פון העלע בליקן, אויגן אָפענע נאַיווע,
אין פאַרמען פשוטע וואָס צייכענען האַרמאָניש
דעם קאַנטור פון דער אַנטפּלעקטער פראַכט —
עס איז סיי היימיש און סיי שוין און ליב.

קום, פריינד פאָעט, און דו,
אומבאַקאַנטער חבר פון דער גאַס,
באַפרייטע וועלן מיר זיך פילן ווי באַנייט
און דערקענען ענדלעך פונעם לעבן ס'גליק.

XXXVIII

אין טונקלקייט פון גרינעם אומעט,
פריילינגסנעכט אין אלטע סעדער,
וויינט מיט רויטע טרערן ס'הארץ מיינס —
ניט פארהיילטע וואונד
וואָס דער טאָג פון מיין געבוירן האָט געעפנט.
אַט זענען ביימער שטאַמיק און באַיאָרנט,
באַדעקט די צווייגן מיט אזוי פיל בליטן;
אַלע האָבן זיי פאַרגעסן זייער אַלטן האַרבסט
און טראַכטן נאָר פון דעם וואָס דאַרף ערשט קומען,
גרייטן זיך צו שאַפן נייע זוימען.
נאָך און מער און מער,
אַלץ מיט צאָל באַקעמפן!
עפעס וועט דאָך פון זיי בלייבן אייביק
און דאָס גענוגט, זיי זאָלן רואיק לעבן.

און דאָ —
ליגן אינעם גראַז און טראַכטן,
נישמערן און זוכן און וועלן אַלץ באַגרייפן.
אינעם מאַי באַוויינען דעם סעפטעמבער פון פאַריאָרן.

XXXIX

פון שטראלנדיקע הייכן
אינעם קויט פון נידעריקע מאָלן
ביסמו, צארטער גייסט, אַראָפּגענידערט.

מיט ליפן צארטע — געמער צו באַזינגען —
האַסטו פּוילנדיקע וואונדן אויסגעקושט,
מיט ווייסע פינגער — סטרוגעס צו באַרירן —
האַסטו קרעציקע געצערמלט.

מיט קלאַרע טרערן פרעמדן שמוץ געוואַשן,
און דאָס האַרץ, דאָס צאַפּלדיקע האַרץ,
צעפיצלט און צעטיילט.

און איינגעשלונגען האָט די נויט
דיינע געמלעכע מתנות.
און ניט געבליבן זאָט —
אייביק פינצטער איז די ערד.

XL

אין נעכט פון שטילן אומעט
ציטערט א געוויין,
די תפילה פון אטאם,
דעם ערשטן אור-אטאם.
וואס האט מיט איין באוועגונג, מיט איין ריר
דעם כאאס פון אלוועלט
אין ווילדן לעבנסמאנץ צעשפילט.
אין ברויז פון אלע זון-סיסמעמען,
אין קרייז פון אלע שטערן און פלאנעטן,
אין רונדן וועג פון טויטע און פון לעבעדיקע וועלטן
און ביז אין פיפס פון קליינעם ווערעמל אין גראז,
און אפשר ביזן אומגעהערטן זיפץ פונעם מיקראב —
אין אלעס קלאגט דאס ציטריקע געוויין,
די שטומע תפילה פון אטאם,
וואס האט זיין רו אין אייביקייט פארלוירן,
און בעט זיך, האפט,
ווידער רו אין אייביקייט געפינען.

XLI

נאַר אין הייסן פלאַם געגלימ.
נאַר מיט שלאַג פון האַמער
ווערט גאַלד אין קרוין פאַרוואַנדלט.

נאַר מיט האַרמון רייב פון שטיין,
נאַר מיט קרייץ פון שלייפן
ווערט דימענט אין בריליאַנט געענדערט.

און דו, אויב ליידן איז דיר שווער,
ביסטו פריי, אַ רויער שטאַף צו בלייבן
צי ווערן אַ געצירטע קרוין.

XLII

אויפגעפנט האָט אַ פענצטערל
נח אין זיין תבה,
אַ מייבעלע מיט גוטע הענט געגלעט,
אין שנעבעלע געקושט
און געזאָגט:
„גיי ברענג אַ גרום פון גוטע לייט.
גיי ברענג אַ גרום פון ליבשאַפט.“

איז דאָס מייבעלע מיט פרייד אַוועקגעפלויגן.

האָט נח ביי זיין פענצטערל זיך אויסגעקוקט די אויגן
אַ מאַג און צוויי און דריי —
און ס'מייבעלע איז צוריקגעקומען
מיט אַ פאַרסמטער פייל אין לייב
און טויט געפאַלן צו זיינע פיס.

XLIII

שווארצע סארנעס מיד און שלאנק
מיט טרויעריקע מאנדלאויגן
בלאנדזשען אינעם בלאען וואלד פון מיינע טרוימען
און בענקען נאך דעם אומבאקאנטן יעגער
וואָס לויערט אויף זיי אינעם שאַמן.
זיי טרויערן: פאַר וואָס, פאַר וואָס,
שיינע, שלאַנקע און גראַציעזע ווי זיי זענען.
איז זיי באַשערט פון יעגערפֿייל
— די ווירקלעכקייט פון לעבן —
צו בלוטיקן כּסדר —
זיי, די מידע סארנעס
מיט די טרויעריקע מאַנדלאויגן
וואָס טרוימען פון אַ צארטן גלעט פון שלעכטע יעגערענטי..?

XLIV

אָפּגעריסן פון דער זון
האַט די ערד מיט אַלע כּוחות
צריק צו זון אַ וועג געזוכט —

און געבליבן הענגען אינעם מיטן קרייז.
פון טויזנט ווילנס צוגעצויגן,
פון טויזנט ווילנס אָפּגעשטויסן.

און מיר, זונענשטויב,
פאַרבלאַנדזשעטע אויף דעם פלאַנעט,
עדות, שטומע עדות פון דער דראַמע —

שלאַגט דער עכאַ פון פלאַנעטן-זוי אין אונדז זיך אַפּ,
ווי דער עכאַ פונעם ים אין מושל,
פאַרוואַרפן אויפן ברעג.

XLV

צופאסן דעם אידעאל צום מענטש
— צי דעם מענטש צום אידעאל —
א קאמפראָמיס
און אַ פארזעעניש
וועט שוין פון דעם אַרויס.
קאַלטער מוח, וועסט ביז אויסגיין קעמפן,
ניט נאַכגעבן דעם פלאַם אין ברוסט.
אידעאל און מענטש,
מענטש און אידעאל —
מוח, טראַכט און וויל!
האַרץ, צאַפּל, לייד און פּיל!

און ווער איז עס דער דריטער,
וואָס וויינט צי שמייכלט ביטער
און באַטראַכט פון דרויסן אַט די מאַדנע שפּיל?

XLVI

ליגט דאָס ריינע גאַלד געפאַנגען אינעם פעלדו,
פאַרשלונגען אין דער מאַסע שטיין,
און וואַרט געדולדיק,
האַפט אויף זיין באַפרייונג.
און ווער ווייסט ?
טראַץ אַלע ליידן
פון רייסן, האַמערן און שמעלצן,
בענטשט פילייכט דאָס גאַלד די האַנט
וואָס האַט אים צריק געשענקט די ריינקייט.

XLVII

א „זייגעזונט“ הענגט אין דער לופט,
דורכזיכטיק און צארט ווי בלאַע זייד
וואָס איז צו לאַנג געלעגן קעגן מאַג.
אויף דראָטן זאַמלען זיך די שוואַלכן, שווייגנדיק, באַזאָרגט,
גרייטן זיך אין וועג; די ביימער אינעם סאָד
זיפצן, ווען עס פאַלט די רייפּע פּרוכט אַרונטער —
קינדער וואָס פאַרלאָזן מאַמעס אַרעמס.
עמעצער, אַן אומגעזעענער און נאַנטער,
געזעגנט זיך מיט שמוּמע בליקן —
דער אומעט פּילט זיך טיף אין אַלץ,
אין יעדער פאַרם. אין יעדן קלאַנג, אין יעדנס בליק.
טרייסטן פּרוּאוּט דעם ווינטלס אַמעס
און די בלייכע זון מיט פאַלשער פּרייד,
ווי אַ שמייכל פון אַ קראַנקן, רופּט:
כ'קום אין גיכּן צריק! —
ס'וויינט זיך דאָך אין האַרץ
און אויגן זענען פּייכט.

XLVIII

און אז גאט דערזעט די אַרמע קינדערלעך
וואָס שפּילן זיך ביי שוואַרץ-צעפּוילטע פּלויטן,
ביי אַרמע שטיבלעך וואו עס וואוינט די נויט —
די קעפלעך ניט געשוירן,
די נעזלעך ניט געווישט,
די יאָקעלעך, די מייטקעלעך — אַן פאַרב, מיט לעכער,
און באַרוועס נעבעך, איינגעריסט,
אומשולדיקע, מיט גרויסע גוטע אויגן —
ווערט ביי אים דאָס האַרץ גערירט פון גרויס רחמנות
און ער נידערט צווישן זיי אַרונטער,
אַן אומגעזעענער און שטילער.
דאָס וואַסערל, די בלאַטע פאַרוואַנדלט ער אין בלאַע ימען.
די שפּענדלעך האַלץ אין וואונדערבאַרע שיפן,
די שערכלעך — פּיצלעך גלאַז — אין גאַלד און דימענט,
און זיי אַליין אין ליכטיקע מלאכים.

זיי שפילן זיך
און גרויסע קענען ניט פארשטיין —
נאר זיי אליין דערפילן גאטס מתנה :
ליכטיק שיינען אויף די קלארע אויגן,
זיי שמייכלען אזוי אומשולדיק און גליקלעך!

זיי געבענמשט, באשעפער,
פאר דער רגע ארעם קינדיש גליק!

XLIX

אין מיטן נאכט איז עס געשען —
זאל עס דער הימל האָבן בלויז די ערד געקושט ?
האַט עס דער ווינט געבראַכט אַ גרום פון געמער ?
צי האָט די ערד דעם פּרילינג
אין אַלע טיפּע אָדערן דערפילט ?
ווי ס'זאל זיין — היינט זענען אַלע ביימער ראָז און ווייס,
ווי יונגע כלה-מיידלעך אויסגעפּוצט;
קנאַספּן האָבן זיך געעפּנט
און אויסגעטעמט זייער טרוים —
יומטובדיק איז עפּעס היינט ביי יעדן.
און דו באַטראַכסט די גראַע זאַרג פון נעכטן
און לאַכסט : אַט דאָס האָט מיך געמאַטערט ?

L

זיצט דער אומעט אינעם קאפ —
א שפין — און שפינט א שווארצן פאדעם,
וועבט געלאסן שווארצע שליערשאמנס
און פארציט מיט זיי די קלארע פענצטער פונעם בליק.
דורך זיי, פארשמעלט,
דערשיינט דער בלאער מארגן
און אלע חושים בלייבן ווי גענארט,
קומען וויינען פאר מיין הארץ —
אז טרויעריק איז וועלט...

LI

פעלדזיק-ברוין און שטייניק-גראָ
שמארן שפיצן בערג אין בלאָער הייך
ווי אַ דראַנג פון ריזן,
קארק אויף קארק
פארשטיינט אין ווילדן רייסן-זיך-אַרויף.

און ס'דאַכט זיך, אַז
דאָס האָט די ערד
פאַרהאַרטעוועטע אַדערדיקע הענט
צו ווייטע הימלען אויסגעשטרעקט
און עפעס וואָס געמאַנט
און עפעס וואָס געדראַט.

LII

מיין וועג איז דערנערפול און לאנג;
דער גראָער שטויב פון יארן
פאלט אויף מיינע האַר,
די פיס, זיי ווילן מער ניט דינען,
קיין פייערל ניט רופט,
און שטום די קאלטע נאַכט,
און יעדע טיר פאַרהאַקט
און יעדנס האַנט געשלאָסן —
נאָר ביזע הינט ביי יעדנס טויער.

מיין טרייער פריינד, דו שמעקן מיינער,
מיין אייביקער באַגלייטער,
קום ווייטער, ווייטער, ווייטער;
אין זאָק איז שווער דער טרויער,
אין האַרץ אַ בענקשאַפט נאַנט,
באַלד טאַנט —
פילייכט...

LIII

שטיי איך מיר אזוי אין מיטן גאס
און ליידיק זיינען מיינע הענט,
ליידיק אלע טאשן, ליידיק ס'הארץ.
און עמעץ שמראפט :
וואו האסטו עס פארטאן
דיין גאנץ פארמעגן ?
אט דא נישט לאנג געהאט אזא מין אוצר —
א מלך רייך !
און אלץ אזוי צעטרענצלט,
אלץ אזוי געפטרט !
אזוי פיל העלע טעג,
אזוי פיל בלאַע נעכט !

איצט שטיי איך מיר אזוי אין מיטן גאס
און ליידיק זענען מיינע הענט.
ליידיק ס'הארץ.
און עמעץ פרעגט פארביטערט :
וואָס האָסטו, פריינד, געטאן
מיט דיין יוגנט,
מיט דיין לעבן ? ...

LIV

דער ים איז העליש רויט;
אין פייערגאלד די זון, נאָר וואָס געזונקען,
האַט איר פלאַמיק האַרץ דער קילער נאַכט פאַרטרויט
אין פאַליעס זילבערנע, באַזוימט מיט שפּריץ פון זונענפונקען.
וואַלקנס פינצטערע, מיט זונענגאלד פאַרפלייצט,
אַ ווייטן טרוים אין האַרץ צערלייזט.
אַזוי פיל פראַכט! אַזוי פיל פראַכט!

ווייסע זעגלען קעגן בלאַען ווינט צעשפּרייטע!
... לאַזן זיך מיט דרייסטער שיף
אַהין, אַהין,
גרייכן אומבאַקאַנטע, טיפע ווייטן,
צי שיכור פון דער שיינקייט,
ניט באַגרייפט און ניט דערגרייכט,
אין טיפעניש מיט זון אין נאַכט דערטרינקען!

LV

וועמען דאנקען פאר מיין לעבן?
פאר דער זון וואס שטראלט אין בלאען הימל?
פאר דער ערד באדעקט מיט בלומענקרענץ?
פאר דעם וואסערשפיגל אין זיין גרינער רעם?
צי פאר דעם פויגלשן געזאנג?

וועמען דאנקען פאר דער פרייד
צו פילן דאס הארמאנישע אין אליין,
די שיינקייט פון א פארם, פון א פארפום,
די מילדקייט פונעם ווינט צי פון א קלאנג,
פאר דעם באגרייפן דאס מיט מיין געדאנק?

וועמען דאנקען עס דערפאר —
גאט צי די נאטור? צי עפעס גאר א קראפט,
וואס צעשמערט כסדר, ווייל כסדר שאפט,
וואס געפינט דעם וויי, כדי צו פילן פרייד,
און האט הלומות דיר געגעבן א געשאנק?

וועמען דאַנקען פאַר מיין גליק?
כ'וועל ווי אַ תפילה בעטן פרום און שמיל:
דו אומבאַקאַנטער נאָך פאַר מיין געפיל,
ווער זאָלסט ניט זיין, באַוואוסט צו אומבאַוואוסט —
פאַר דיר שלאָגט אין מיין ברוסט אַ ברכה און אַ דאַנק!

LVI

אין מיין ווינקל
ווי אַ שפּין
צי איך פעדעם פון מיין האַרץ און מוח
און וועב מיין נעץ געדולדיק
אַ גאַלדן זומערפייגעלע צו פאַנגען.
און יעדן אַוונט קומט אַ ווינט
און רייסט מיט שוואַרצע הענט מיין צאַרט געוועב פונאַנדער.
און יעדן מאַרגן הייב איך אָן אויף ס'ניי.

LVII

דער וואַרעם פאַר דער פּרוכט איז שוין געווען באַשאַפן.
נאָך דעמאָלט, ווען זי איז געוועזן בלום,
געבליט אין פּרילינגספּראַכט פון זאַרגלאַזן פּרימאַרנן.
פון יעדן זונענשמראַל געגלעט מיט גאַלדנע פינגער,
פון יעדן ווינטלס בלאַז געקושט מיט צאַרמע ליפן.
שוין דעמאָלט האָט אַ וואַרעמקינד זיך אויסגעפיקט
אין בלומענהאַרץ און זיך געגרייט,
דאָס אַלץ וואָס איז אַ ציל, אַ זויט,
מיט גיריקייט דאָס צו צעפרעסן
און לאַזן נאָך זיך גיפט אויף שפּעטערדיקע דורות.

LVIII

מיט דעם געהיימען בליק פון דיינע שווארצע סאמעטאויגן,
מיט דיינע שמילע רייד,
ווי מיט זיין פייפל דער פאקיר
בארואיקט די צערייצמע שלאנגען,
היפנאמיזירט זיי, שלעפט זיי איין,
באחערשסטו מיין געמיט.
אַ זיסע מידיקייט הילט איין דעם מוח
און דאָס האַרץ.
צוריק אַ קינד,
בעט זיך
לייגן אין דיין שוים דעם מידן קאַפּ,
פילן דיינע צארטע הענט אויף מיינע האַר
און ביי דעם ריטם פון דיינע שמילע רייד
איינשלאָפן אויף לאַנג, אויף לאַנג,
אויף אייביק.

LIX

פאר יעדן פיצל ליכט וואָט איר דערזעט,
בלייבן מוזנט זונען אייך פאַרבאַרגן;
בלינדע אינעם שיין פון מאַג
לעכצט איר: ליכט! נאָך ליכט! נאָך שטרעלן!

נאָך שטרעלן און נאָך זון? צו וואָס?
פרענט דער גוף — דאָס קען דען גערן?
צו פיל זון פאַרבּרענט מיין ווייץ
און צו פיל ליכט איז שלעכט פאַר מיינע אויגן!

אַבער די נשמה ווייסט,
אַז פינצטערניש פון נאַכט איז מוים,
אַז נאָר אין ליכט באַווייזט זיך גאַט,
אַז גוף פאַרשווינדט, נשמה בלייבט
און מיט דער זון איז גוט אפילו שטאַרבן.

LX

מיין וועג דא אויף דער ערד פארביי וועט אן א סימן,
פון צייטן אפגעווישט, פארגעסן, אפגעמעקט,
ווי דער פלי פון בינען גאלדענע אין ווינט,
דער זילבערשוים פון פיש אין פליסנדיקן וואסער.

וואס זענען מיר דא אויף דער וועלט?
פון שטאף א צופאל, א קאפריז,
א שטויב, א זוים וואס טרעפט דא ערד און בליט
צי פאלט דא אויף א שטיין און טריקנט.

טראכטן? דענקען? האפן? גלויבן?
קליין דאס הארץ און גרויס אזוי דער צער!
האט אויסגעוויילט אונדז גאט צי טייוול,
דעם סוד פון אונדזער זיין אין אונדז אליין צו זוכן,
די גרייס פון ווערק וואס רופט זיך „לעבן“ צו פארשטיין,
די פיין פון טויט און שטארבן פארצופילן
און אונדזער אומבאהאלפנקייט נאר צו באגרייפן,
אונדזער נישטיקייט צו זען?

מיין וועג דא אויף דער ערד פארביי וועט אן א סימן,
ווי מריט אין זאמד, פון ים פארשווענקט,
א בלומען-אַטעם אין דער נאַכט פארלוירן.
ווי קיין מאַל ניט געליבט,
ווי קיין מאַל ניט געליטן,
ווי קיין מאַל ניט געווען.

LXI

ווי אין טונקעלן, געהיימען קלויסטער
א שטילער אָרגל,
שפילט דער ווינט אין גרינס וואָס ווינט זיך
איבער שמאַמען, קאַלאַנאַדן נאַנט און ווייט.
אויבן פאַרבט די זון אַ שפּיץ פון כּוים
און שטיקלעך הימל לאַזן דורך אַ שטראַל
געפאַרבט ווי דורך קאַלירטע שויבן.

ש-ש-ש-ש-ש!

שווייגט און האַרבט:

ווער רוישט, ווער ציטערט אינעם גראַז?
עמען זאָגט אַ שטיל געבעט,
עמען טרוימט אַ גרינעם חלום.

דער מינדסטער טריט פאַרשוועכט די גרינע הייליקייט —

דער פויגל אויף א צווייג,
דער זילבערמאך, א שוואם,
און מסתמא מאנדלאויגן פון א סארנע
וואס קוקן ווי דערשראקן און דערשמוינט :
ווער קומט עס שמערן דא אין וואלד די רו?
דער ווינט
ווי א שטילער ארגל
שפילט סעבאסטיאן באך צי צעזאר פראנק
און עמעץ שעפטשעט זיין געהיימע תפילה.

LXII

יעדער קנייטש אין שמערן —
א צייכן אינעם לעבנסבוך;
יעדע גראַע האַר —
א טרויעריקע מעשה.
איך באַמראַכט דיר, פריינד,
און לייכט
לעז איך אַלין, פאַרשטיי אָן ווערטער.

שווייג, מיין טייערער,
דיין אויג איז פייכט;
איך אַליין —
מיין בליק איז אַ פאַרטערטער.
כ'ווייס, איך ווייס:
איך זע אין דיר מיין אייגן לעבן.

LXIII

דער אָוונט מאַלט מיט צארטע הענט
אויף גאַלד די גראַע ווענט,
ביימערשפיצן, דעכער
און העכער, העכער —
קנוילן ווייסע וואַלקנדלעך אויף ראָז,
אַ צלם אויף אַ קלויסטערשפיץ,
אַ שויבנגלאַנץ צעגליט.
אַ פייערשפּריץ —
און אויסגעגאַנגען איז דער זומערטאַג,
פאַרשווינדט אין שטויב אויף ווייטע וועגן,
פאַרקלונגען אין אַן אָונט-תפילה-קלאַנג.
אַ ווייסע טויב נאַר פלאַטערט, פלאַטערט
אויבן אין דער בלאַער הייך
און נידערט מיד
אין קומענדיקן שטילן אָוונט.
אַ ווייטע שטימע זינגט אַן אומעטליד.

LXIV

ליגן גרייט
דאס מעל, די הייוון,
די פוטער און דער צוקער,
די ראזשינקעס אפילו מיט די מאנדלען —
און דער אויוון שטייט
ווארעם אָנגעהייצט און וואַרט,
ווי קינדערמילער גרייט צו סמאקעווען און קייען.

און ס'פעלט די האַנט די גומע
פון אַ שוועסמער, פון אַ מאַמען,
וואָס זאָל נעמען אַלץ צוזאַמען
און מאַכן פון דעם אַלעמען
אַ קיכן...

גליק איז אזוי איינפאַך
און אַלץ איז גרייט, וואָס מאַכט עס;
נאָר עס פעלט די האַנט
פון אַ שוועסמער, פון אַ טרייער מאַמען.

אוי הונגעריקע קינדערלעך, יתומימלעך,
וואָס מיר זענען אַלע!

LXV

האַט אַ שוואַרצע האַנט אַרײַנגעשטאַכן
אַ פּינצטער מעסער
אין דער רױטער גלאַנציקער לבנה.
טראָפּנס רױטלעך זילבערשיין
טריפּן אויף אַ כּמאַרע-שטיק
און מיט פּחד טראָגט אַ קילער ווינט
אַ געהײמען זיפּץ פּון פּיין
צו מכשפות פּינצטערע אַוועק —

וואָס איז געשען? וואָס איז געשען?
קײנער ווײסט ניט,
קײנער ווײסט ניט!

נאָר אויף דעכער ערגעץ אין געהײמער נאַכט
האַט אַ שוואַרצע קאַץ צעיאַמערט זיך פּון שרעק.
אַ לאַדן קלאַפּט אין פענצטער נאָך אַנאַנד,
אין פענצטער נאָך אַנאַנד.

שלים די אויגן, קינד מײנס!
די מאַמע דײנע וואַכט,
די מאַמע דײנע וואַכט!

LXVI

אין יומטוב-כאָר פֿון זונענאוּפגאַנגס-פֿרייד
קלינגען טענער פֿון דער נאַנטער אָוונטצייט,
קלינגען אומעטיק געהיים די זעלבע קלאַנגען
מיט טרויער פֿון די נאַנטע זונפֿאַרגאַנגען,
ווי עפעס וואַלט צייטווייליקייט געקענט,
ווי עפעס וואַלט דעם סוף פֿון אַליץ געוואוסט.
אַ שאַטן זעט דאָס אויג אין זונענבלענד
און ס'פֿילט דאָס אַליץ פֿאַרויס דאָס האַרץ אין ברוסט.

לעבנספֿרייד — און יומטוב פֿון דער ערד
איז דיר זאַרגלאָז גליק געניסן ניט באַשערט!

LXVII

ווארטן וועלטן גאנצע, שוין באשאפענע,
און באגריפן, און געפילן
ווארטן, ווארטן אויף א נאמען,
ווי נשמות אויף א גוף,
צו אנטפלעקן זיך דעם מענטש.

יענער איז א לאנגזאמער, א קריכער,
פויל א ביסל, מיד דערצו,
און דער מוח פיצלדיק אזוי —
ער קומט ניט אן, דער נעבעך.

און דא ווארטן וועלטן,
בייזן פארמען טויזנט מאל אין יעדער רגע
און טרויערן פון נאך ניט זיין אנטפלעקט —
ווארטן אויף א נאמען.

LXVIII

טרעכט דער נייער מאַרגן, רויזיק-גאַלד :
כ'וואַלט ברענגען גליק דער גאַנצער וועלט געוואַלט !
און איך בין נאָר באַגריף פון צייט און לער,
אַ פאַרבנשפּיל פאַר אויגנבליק, ניט מער...

טרייסט אַ מלאַך : מאַרגנזון, דערשיין !
גליק קען נאָר באַשאַפן זיך אליין !
דו ביסט די פאַרם. דיך אַנצופילן, צייט —
וואָס עמעץ וויל, האָט ער שוין לאַנג דאָס גרייט.

LXIX

ביי מיר אין צימער שפרייטן זיך די ברייטסטע האַריזאָנטן
און פילן אָן מיט גרוימער ווייטקייט מיין געמיט;
כ'בין אַ פויגל וועלכער טראַגט מיט זיך זיין הימל,
כ'בין ווי אַ זון וואָס טראַגט אין זיך איר רוים.
און איר אַלע,
איינגעשלאָסן אין אייער ענגן דרויסן,
באָדויערט ניט מיין תפיסה!
מיינע ווענט —
זענען דיין ווי גלאַז פאַר מיין נשמה.
ווי זונענשטראַלן דרינגען מיינע טרוימען דורך דורך זיי.
מיין פרייע גרויסע וועלט —
זי איז אין מיר.

LXX

אין יעדן טראָפּן ליגט פאַרבאָרגן
די פּראַכט פון גאַנצן ים.
ווילסטו, קענסטו עס דערזען
און יעדנפּאָלס דערפילן —
איז ים פון טראָפּנס ניט באַשאַפּן ?

אין יעדן טראָפּן ליגט פאַרבאָרגן
די פּראַכט פון גאַנצן ים.
ע נאַמען איז נאָר ים, קאַנווענציאָנעל —
זיין אייגנשאַפּט ליגט אין די טראָפּנס —
איז ער דען ניט, נאָר ווייל זיי זענען ?

אין יעדן טראָפּן ליגט פאַרבאָרגן
די פּראַכט פון גאַנצן ים —
זיין שטורעם אין זיין חלק הימל אָפּגעשפּיגלט.
זיין פּיצל גלאַנץ פון זון, לבנה, שמערן,
זיין מילדער גלעט און זיין צעשויממע קראַפט.

און דו, מענטיש,
ביסטו ניט דער טראָפּן
אין דעם ים —
די מענטישהייט ?

LXXI

איך האָב געפרואוּט פֿון מיר אַליין אַנטלויפֿן,
ווי אַ שלאַנג וואָס בייט איר הויט,
פאַרלאָזן אַלץ וואָס דריקט מיין גוף,
און לייכט, באַפֿרייט, מיין גליק געפינען.

איך האָב געפרואוּט פֿון מיר אַליין אַנטלויפֿן
און עמעץ האָט ביי מיר, אין מיר געלאַכט :
ווער ביסטוּ ? דער וואָס קלעמט דיין לייב פֿון דרויסן
צי דער וואָס פֿרואוּט אין דיר זיך צו באַפֿרייען ?

LXXII

אויף דיינע ליפן, טייערע
— א מזבח, ווי א בלום פון בלוט —
ברענג איך ווי א צאפלידיקע טויב
מיין קוש —
א קרבן.
אין הייסן פלאם פארברענט
און פילנדיק דאס גליק פון שטארבן,
פון אויסגיין אינעם ריח פון דיין אַמעם,
בענטשט ער גאט מיט טויזנט ברכות
פאר דעם זיסן טויט.

ווי בין איך אים מקנא !

LXXIII

זיי מיר מוחל, וועלט,
זיי מיר מוחל, ערד,
וואָס כ'בין ניש פולקום שייך,
ווי דו, דו ביסט עס ווערט
אויך דיין קינד זאל זיין.

דו האָסט די שיינקייט מיר געגעבן —
פאַרקריפלט האָט מיך ס'לעבן.
ס'איז ניש מיין שולד!
ס'איז ניש מיין שולד!

LXXIV

ס'וועט זיין א טאג ווי אלע טעג,
א באגינען מיט א מארגן,
מיטאגצייט, פארנאכט און אונט.
צעוויקלען זיך אין פארבן וועט די וועלט,
באלויכטן פון א בלאנדער זון,
און אפגעזעגנט מיט א גאלדנעם זייגעזונט
פארשווינדן אין דער אייביקייט פון צייטן.
א טאג

ווי נעכטן

און ווי מארגן —

נאר דו וועסט אויסגיין,

אויפהערן צו לעבן...

גרילצן וועט א שמריק, וואס וועט דיין קאסמן

ארונטערלאזן אינעם גרוב;

א ביסל זאמד, א זיפן, א טרער —

און גארניט.

אט געווען און ניט געווען.

א טאג ווי אלע טעג —

ניט מער.

LXXV

וויי אייך, צארטע בלימעלעך
אויף אונדזער וועג.
אין בלאַע נעכט, אין גאלדענע פרימאָרגנס
האַט איר געבליט
און אייער בלומען-ווייסקייט אינעם טוי געלייטערט.

וויי אייך, צארטע בלימעלעך
אויף אונדזער וועג.
נאַנט זענט איר אונדזער האַרץ,
ווי אַליץ, וואָס לעבט און בליט —
דאָך אַן רחמים, מיט געאיילטע טריט
מיר טרעטן אייך מיט טרערן אין די אויגן,
אַליין פון טויט געיאָגט,
פאַרויס, פאַרויס —
דאָס איז אונדזערער
ווי אייער גורל.

LXXVI

דיין נשמה זיין וועט ווי א קעניג
און דיין קערפער זיין וועט ווי א שקלאף.
מראגן וועסטו אויף דיין קאפ א קרוין,
אן ארעאל פון ליכטיקע געדאנקען —
נאר שלעפן וועסטו קיימן אויף די פיס
און קושן וועט דיין מויל די ביימש וואס וועט דיך שמייסן.
ביידע אבער וועט איר זיין געבונדן איינער צו דעם צווייטן
און קיינער ניט, אחוץ דעם טויט.
וועט אייך צעשיידן.

זאל עס זיין די קללה פאר דעם מענטש,
דעם פארמריבענעם פון ערדישן גן-עדן?

LXXVII

די זון פארגייט אין נעפלדיקן גלאַנץ —
ס'איז ראָז און שמיל ;
פון ווייטן שמויבט זיך גאַלדיק אויפן וועג,
דער פאָסטן טרייבט אַהיים די מידע שאַף.
ווייטע פעלדער הילן זיך אין שאַטנעם
און שלאָפן איין.
אַ ווייטער גלאַקנקלאַנג,
דערשראָקן פאר דער שטיילקייט,
לויפט באַהאַלטן זיך אין בלאַען וואַלד
און פאַרפאַלט —

אַלץ ציט אַהיים :
דעם פויגל אין זיין נעסט,
דעם מאַן וואָס שפּאַנט דאַרט צו זיין הויז,
דעם שוואַרצן הונט אפילו צו זיין הויף.
די ביימער, אויסגעשטעלט אין לאַנגע שורות,
טוליען אַלע בלעמעלעך צונויף —
אַהיים ! אַהיים !

נאָר איך אליין,
אין מיטן פונעם פרעמדן וועג,
כליב שטיין,
איינזאם מיט דער נאכט וואָס קומט.

LXXVIII

ווער ווייסט —

אין טומל פונעם מארק,
אין קנויל פון אלע די וואָס קומען, גייען,
מענטשן איינפאַכע מיט פנימער ווי אלע,
מיט אומעט צי מיט שמייכלען אינעם בליק,
אין די קליידער פון טאַג-מעגלעך לעבן,
איילנדיק אַהין, אַהער,
דער מיט זיין פעקל שווער בלאַדן,
דער מיט לערע הענט;

אין טומל פונעם מארק —

ווער ווייסט,
וויפל צווישן אַט די אלע לייט פאַרשמייעט
וואַגלען אַדער בלאַנדזשען סתם —
מלאכים,
מיט די פליגל אונטער פראַסטע מאַרינאַרקעס
זאַרגפעליק באַהאַלטן.

וואס קומען זיי דא מאַן צווישן אונדז ?
פון וועלכן גאַט געשיקט, פון וועלכן הימל ?
וואס טראַכטן זיי ? פון וועמען ?
וואו איז זייער געדאַנק,
ווען זיי באַוועגן זיך אין שומלדיקן קנויל ?

ווער קען עס וויסן, פריינד,
ווער עס איז באַהאַלטן אונטער קליידער,
וואס אַזוינס קען מליען אין די אויגן,
וואס אַזוינס קען ליגן אויף די ליפן
פון דעם פראַסטן מענטש, וואס גייט
נעבן דיר פאַרכיי אין גאַס ? ...

LXXIX

דער שטאָף זאָגט: איך בין אַלץ;
פאַרם אָן מיר — איז אַן אַבסורד,
און קראַפט איז נאָר מיין אויסדרוק.

זאָגט די פאַרם: דו ביסט גערעכט;
נאָר דאָס, וואָס דו מיינסט זיין, בין איך.

זיין! דערצו מוז מען שוין האָבן ווילן;
ווי קען ווילן זיין אָן קראַפט?
ווי איר זעט, בין איך דער עיקר.

און דער באַשעפער שמייכלט:
איר זענט

בלויז אַ דרייפאַכיקער עכאַ
פון עפעס וואָס איז אומבאַקאַנט אייך אַלע;
איר זענט נאָר די דערשיינונג פאַרן הוש פון מענטש.
אייך באַגרייפן קען איך גאַט אַליין נאָר.

LXXX

האַט אַ שוואַרצע קראַץ — דער טרויער —
אין טויבנשלאַק זיך פון מוין פרייד אַריינגעקריגן
און אויסגעפיקט די בלאַע אויגן
און צעבלומיקט צארטע ווייסע העלדזער
פון מיינע טויבן-טרוימען.
וויסער גאַסמ!
אין דרויסן שיינט און בלאַט זיך,
בלאַנדע קינדער לאַכן קלאַר און מונמער.
וואָס זשע פאַר אַ שמומע לידער
ברומסטו, אומעט, אין מוין האַרץ?

LXXXI

א בלאַער הימל איז אַראָפּגעפּאַלן
און צעלייגט זיך אינעם מיטן פעלד ;
עס שפּיגלט זיך אין אים די גאַנצע וועלט
און די זון מיט אַלע אירע שטראַלן.

דאָס שיפל ביי דעם ברעג געבונדן
רופט : זע, ווי לייכט די טויבן ווימלען !
קום, מיר וועלן פון דער ערד פאַרשווינדן
און פּלאַטערן ווי זיי צווישן ביידע הימלען !

LXXXII

חלומות צארטע, לייכמע ווי די זייפנבלאָזן,
וואָס שוועבן, קוים באַוועגטע, אינעם אַטעם פון פאַרנאַכט
און שפּילן, אַפּגעשפּיגלטע אין ראָז און בלאָ און גאַלד,
אַ מיראַזש פאַר אונדזער גייסטיק אויג,
ווען די וואַרע אויגן זענען האַלב געשלאָסן.

ריר ניט מיט קיין פינגער!
שווייג און וועק ניט!
לאַז דעם אַוונטצויבער ווירקן.
אַליץ איז ווי פאַרפּום וואָס קוים מען פּילט,
צאַרט און אַזוי לייכט.
אַן איינציקע באַוועגונג —
און צערונגען ווערט אַליץ אינעם נעפּל.

LXXXIII

ווען דאָס אַלץ וואָס ליגט פאַרבאָרגן אין דער שטילקייט,
וואַלט זיך אויסדריקן געקענט —
וואָס פאַר אַ וואונדערלעך געזאַנג וואַלט דאָס געוועזן!

דאָס געזאַנג וואָס האָט שוין לאַנג געוואַנגען,
דאָס געזאַנג וואָס איז נאָך ניט געווען.
און דאָס וואָס האָט קיין פאַרם נאָך ניט געפונען.

ווען דאָס אַלץ וואָס ליגט פאַרבאָרגן אין דער שטילקייט,
וואַלט זיך אויסדריקן געקענט —
וואָס פאַר אַ וואונדערלעך געזאַנג וואַלט דאָס געוועזן!

זענען ניט געזאַנגען אויסגעגאַנגען שמוערהייט,
ניט האַבנדיק געפונען ליפּן זיי צו זינגען ?
זיי וואַלטן אפשר איינגעוויגט אונדז און געטרייסט.

ווען דאָס אַלץ וואָס ליגט פאַרבאָרגן אין דער שטילקייט,
וואַלט זיך אויסדריקן געקענט —
וואָס פאַר אַ וואונדערלעך געזאַנג וואַלט דאָס געוועזן!

LXXXIV

א נאכטווינט קעמט א שווארצן וואַלקן
מיט א קאס פון גאלד, צעגליט
אין שרפות פונעם זונפארגאנג.
צויטן, פינצטער, לאנג,
ווי פארפלאַנטערט — לאַקן
פלאַטערן צעשפרייט
איבער א העלן נאָקן,
ווי עמעץ וואַלט זיך וואו געגרייט
מרה-שהורהדיק דערשראָקן
פון טאָג דעם קאַפּ
מיט אַ האַק פון פייער אַפצוהאַקן.

LXXXV

ווילט זיך אָפּט אין גאַסנרויש, אין טומל,
וואו אַליץ איז ווי געיאָגט, פאַרשמייעט,
צוגיין אַט צום ערשטן בעסטן מענטש,
פאַרקוקן אים אין ד'אויגן, אומעטיק און דרייסט,
אויף די אַקסל לייגן ביידע הענט
און טאַן אַ פּרעג:

וואָס טוסטו דאָ? וואָס איז? אין מיטן העלן טאַג
אַזאַ מין אימפעט! וועלכע זאַרג
קנייטשט אַזוי דעם שטערן? וואָס פאַר אַ געיעג?
פון וועמען און נאָך וועמען און צו וואָס?
וועסט זיך פאַרשפעטיקן? מיט ניט-דערלעכמע שעה'ן
וועסטו ניט אַנקומען פונקט צו דער צייט
דאַרט, וואו דיר האָט אַ ראַנדעוואו באַשטימט
דער טויט? —

און נאָך אַזעלכע פּראַגן ווילט זיך פּרעגן.

אַט בלייב איך שמיין, אַט נעם איך עמעצן באַרירן,
עפן ס'מױל —
„וואָס שטייסטו ווי אַ גולם? וועמען זוכסטו, ברודער?
פרעגט אַ פאַליציאַנט. — און שמער ניט! ווימער, ווימער!
העי, דאַרט! זעסטו ניט דעם טראַמוואַי?
אַ בהמה — זיכער אַ פראַווינצער!“
און איך בלייב פאַרשעמט.

LXXXVI

כ'האב מיינס א טרער באטראכט אין מיקראסקאפ.

מיין אויג פארלירנדיק האט זי באמערקט,
א פערל, פאלנדיק אויף בלאָ געוואַנט —
מיין קלייד. די בלייכע האַנט
האַט ציטערנדיק ס'פאַרגרעסער-גלאַז באַרירט —
ווי שיין איז זי געווען:
סימטריש —
קעמערלעך קריסטאליזירטער ווייטאַק,
האַרמאָניש סיי אין צייכן סיי אין בוי,
סיי אין שטאַף און סיי אין פאַרם;
און כ'בין געוועזן גליקלעך,
וואָס מיין פיין אפילו
קען זיך אויסדריקן אין שיינקייט.

LXXXVII

האַט גאַט געפרעגט :
מיט וואָס זאַל איך פאַרבקעמערן דיין גוף,
אדם מענמש ?

נאָך דריי פאַר הענט! — אַרבעט אַזוי פיל פאַרהאַן!
איך קען ניט אַנקומען, באַשעפער!

נאָך דריי פאַר פיס! — אַנטלויפן!
אַנטלויפן פון דער וועלט מיט אַלע אירע זאַרגן!

נאָך אַ קול — צי צוויי! — זינגען!
זינגען און זיך זעלבסט באַגלייטן —
אַ כאַראַל אין האַלדז — ווי פּרעכטיק!

און איר, מיין גאַט, בין מוחל דיר דאַס גאַנצע לייב!
באַפריי מיין לייב פון קייטן-עול;
פלייש און בלוט
זיי מאַכן מיך פאַרשקלאַפט צום טויט!

LXXXVIII

דער מאַרגן בעט דערשראָקן :

גאַט !

ווי זאָל איך זיך באַווייזן אויף דער וועלט ?
אַלץ וואָס לעבט, וואַרט אומגעדולדיק אויף מיין קומען,
פון יעדנס האַפנונג איז פאַרויס די לאַסט מיר שווער —
און איך בין הויל, בין לער !
וואָס קען איך, צייט-פראַגמענט, אַבסטראַקטע זאָך,
שאַפן צי פאַרמאָגן
צו קענען עפעס שענקען ?

און גאַט שמייכלט :

אייביק נייער, אייביק יונגער און נאַיווער,
אייביק אויסגעטרוימטער און אומרויאיקער ווי אַלץ,
וואָס איז נאָך יונג !
דערשיין ווי יעדן טאָג אין דיין געוועב פון פּורפור און פון גאַלד !
אַ שמערן טראַגט די בשורה פון דיין קומען,
מיט טרערן וואַרטן אָפּ דיך אַלע בלומען,
אַלע הערצער קלאַפן אַפּטער מיט דיין בלוז דערשיינען,
אין יעדנס קעל דערוואַכט אַ ניי געזאַנג.

דערשיין אן שרעק — וועסט קיינעם ניט אַנמוישן;
דאָס וואָס מען האַפט אין דיר געפינען,
מראַגט יעדער גרייט אין זיך פון נעכטן —
דו ביסט אַ תירוץ בלויז.
און דעם וואָס דו קענסט גאַרניט ברענגען,
וועט קיין זאך בכלל ניט נוצן.
דער וואָס קען ניט טרוימען און פאַרלאַנגען,
קען אויך ניט די ווערט פון גאָב.

LXXXIX

און אז די לייט — שוין ניט קיין קינדער,
דאך נאך ניט דערוואקסענע צו הייסן גרויסע —
זענען אָנגעקומען אויף דעם אָרט
וואו ס'קרייצן זיך די וועגן,
אלע וועגן, פונעם מענטש פון דורות אויסגעטרעמענע —
האָבן זיי שוין קיינעם ניט געפונען
וואָס זאל צייגן זיי די גומע ריכטונג —
און דאָס וואָס איז געווען געשריבן
אויף די בלאַע ברעטלעך
האָבן ווינטן אָפגעריבן,
צי די שפראַך איז זיי געוועזן פרעמד.

און ווי שאַף פאַרלוירענע
אָן פאַסטוך
און אָן הינט
געבליבן זענען זיי צערודערט,
באַלעסטיקע מיט אומגעריכטער פרייהייט.

דאָס איז געווען דער אָנפאַנג
פונעם נייעם שלעכטס.

XC

אין זיין פרילינג
האָט ער געפלאַנצט אַ רוז
און אויסגעשפּראַצט איז גאָר אַ דאָרן!
וויינט ער, זעענדיק די לויז
פון מי און האַפּנונג...

עס קומט די נאַכט פון קילן האַרבסט.
ס'האַרץ צעבלומיקט,
ס'אויג פאַרטרערט —
ער וואַרעמט, דריקנדיק אין זיינע יונגע אַרעמס,
דאָס אַנמוישטע ווערק,
פאַרוואונדעט פונעם שאַרפן שטאַך,
און דאָך מיט ליבשאַפט ווי אַן אייגן קינד.

אין אַ זוניקן פרימאַרגן איז געשען אַ נס:
אַ רויטע רוז דעם דאָרן האָט באַקריינט
און ער איז טויט געלעגן איר צופיסנס.

אז משה, האבנדיק באפרייט דאָס שקלאַפּנפּאַלק,
 האָט דערפּילט דעם סוף פּון זיינע טעג
 (דעם ציל דערגרייכן פּונעם וואַנדערן,
 באַשערט איז שוין די פּרייד אָן אַנדערן!) :
 „הייליק איז דיין ווילן, גאָט!“
 אויסגערוּפּן האָט ער; „פּאַלק, איך שטאַרב אין וועג —
 איך וועל אייך לאָזן מיינע צען געבאַט!“

צען געבאַט — אָן איינפּאַך ווערק,
 ווען עס לאָזן פעלקער, לענדער
 ווענט, פּאַפּירוסן און ספּרים טויזנט בענדער!
 צען געבאַט —
 מיט פעדערן קיין פּאַרמעט ניט געקיצלט,
 מיט היראַגליפּן קברים ניט פּאַרשריבן.

ער איז אַוועק אין בערג.
אַליין,
זוכנדיק דעם צוגעפאַסמן שטיין,
סיני'ס פעלדן צעפיצלט,
און נעמענדיק ביי גאַט אַ בליץ,
וואַרט נאָך וואַרט, קריץ נאָך קריץ,
לוחות צוויי געמאַכט — און דאַרט
אויף אייביקן גראַניט איז עס פאַרבליבן
דאָס געזעץ פון פעלקער פרייע,
וואָס רופט :
מענטש, זיי ניט מער קיין חיה !

XCII

טראכט, מיין פריינד, פון יענער רגע,
ווען דו וועסט דערפילן, אז עס איז געקומען;
עמען מיט א האנט פון פראסט און ביין
האט דיינע אָנגענומען
און באפוילן:

קום!

בלוי צעגיסט זיך אין דין לייב,
די גלידער זענען שוין ניט דיינע,
ס'הארץ פאמעלעך שטעלט זיך אָפּ,
ס'צאנקט דאָס אויג.

און דעמאלט מיט דעם לעצטן בליק
וועסטו די וועלט, דין וועלט באטראכטן —
דיין שטוב,
דיין פענצטער מיט דעם דרויסן.
און דאָס אַלץ, די אַלע וואָס דיר זענען נאָנט.

וויפל ליבשאפט וועסטו צו זיי פילן,
אַלץ דאָס צו פארלאָזן אין דער רגע!

ווי וועסטו באדויערן
די מעג פון ניט-גענאסן לעבן,
פון ניט געזען די בלום וואס בליט,
דעם הימלס בלאקייט, זונענשיין,
די ניט-געדריקטע האנט פון חבר,
די ניט-געקושמע ליפן אין א שעה פון רוגז,
דאס שלעכטס וואס האסט געמאן אומזיסט —
דאס אליץ וועט ווי א בליץ א לייכט מאן אין דין מוח
מיט פארשפעטיקטער חרטה. —

טראכט דערפון, מיין פריינד,
און פארגעס ניט,
אז די רגע איז פילייכט אט די,
ווען איך שרייב דאס אויף פאר מיר,
ווען דו לעזט עס, פריינד, פאר דיר.

XCIII

ווי קומען זיי צו מיר,
צו מיינע שוואכע אַרעמס צוגעוואַקסן,
די אַדלערפליגל מעכטיקע און בריימע
וואָס פילן אַן מיט מוט און קראַפּט
מיין מוח און מיין האַרץ?

איך — אזוי שוואַך און קליין — בין גרייט
אין די אומבאַקאַנטע הייכן זיך צו לאָזן!
גרייכן דרייסט
הימלען, געטער, זון און שטערן,
טראַץ די אַלע ווינטן, אַלע שטורעמס
און טראַץ אַלץ וואָס ווייטיקט אין מיין לייב!

ווי קומען זיי צו מיר,
די פליגל מעכטיקע
מיט דער קראַפּט פון פאַכן
וואָס פאַסן פאַר אַן אַדלער
און פאַר אַ מלאַך מיט דעם צאַרטן ריר?

XCIV

אן אלטע ליד, געזונגען אין דער נאכט
ערגעץ פון דער פינצטערניש געקומען —
און אלטע בילדער האבן אויפגעוואכט,
זכרונות, קלאנגען, זיסע שטימען.

די אלטע היים, דער אייביק גרינער וואלד,
דאס אלטע הויז, זיין ווייס געקאלכטער קוימען,
דאס גערטנדל, אין מאי מיט בעז צעבליט,
דאס גרינע פעלד, דאס ווייטע פעלד אן צוימען.

די אלטע שטוב, דער היימישער געשמאק
פון יומטוב-טעג, פון היימישע געריכטן,
די גריל אין די געהייצטע השוון-נעכט,
דער אלטער גומער באַבעשים געשיכטן.

די אלטע ליד, וואו האַב איך זי געהערט?
א קאטערינקע פלעגט אין הייף זיי שפילן;
פערציק יאָר — און פלוצלינג זיך דערמאָנט!
עפעס קען אין האַרצן זיך ניט שטילן.

XCV

אין געפלען פון א האשיש-צויבער בלאָ און שוואַרץ
קומען ווערטער ווי געקליבענע מיט ווייסע פינגער,
פון עמעצן פאַרלוירענע, געפליסמערטע
און קוים דערהערטע —
הילן איין די חושים-וועלט.
ווייס און רויט און גאַלד
און נייע אומבאַקאַנטע נאָך ניוואַנסן
וואַכן אויף אין דימיון, ווי ביז איצט געדרימלט.

עפנט זיך אַ פעכער געל, וויאַלעט און פאַרם,
און שרייט אַ דיסאַנאַנין,
רייצט ווי מיט אַ מעסערשפיץ דאָס אויג —
ביז לאַנגזאַם, לאַנגזאַם קומט אַ בלאַסער שיין
און ענדערט אלע פאַרבן אין אַ ניי געזאַנג.

ווי אַ באַלעט פון שלייערן און טיול,
הילן זיך אין קוים געזעענע וואַואַלן,
ווייס און הימלבלאַ —
רויט און ראַז —

גאלד און בלייך לבנה-גלאַנץ,
וויאַלעט און געל און פאַרם
העפטן זיך צוזאַמען אין אַ פאַספאַרשיין.
און ווערטער קומען, ווי געפליסערטע פון עמעצן אין חלום,
פאלן מיט אַ קלאַנג פון ווייך מעטאל,
טרייסטן אַזוי ליב און מילד —
ווי קושן צאַרט פון ליפן אומגעזעענע
אין בלאַע פּרילינגסנעכט.
ווען מען שליסט די אויגן.

וועמענס איז עס דאָס געזאַנג?
אַ ליד מיט פלייטנמענער צאַרטע, שמילע —
דאָ אַ הימן און דאָ אַ תּפילה.

XCVI

איז עס שטאַף? — נו נעם, מיין קינד,
איין ברעג אַזוי אין שליף, פאַרבינד,
אויף אַקסלען טו אַ וואָרף, דראַפּיר —
ווי עלעגאַנט עס פאַלט אויף דיר!

איז עס פאַרב? — דעם פענדזל לאַז
זיך איינזאַפן ווי מיט געטראַנק
און דרייסט אין פאַרביקן היפּנאָז
אויף פלאַכקייט שפּרייט דיין טיף געזאַנג.

איז עס שטיין? — אַ האַמער נעם,
דיין ווילן מעסערט און באַפעלט,
באַפּרייט די פּראַכט, אין צוים געקוועלט,
וואַרפט אַפּ וואָס איבריק איז אין קלעם.

איז עס רוים? — מיט פליגל דרייסט.
אין שטייגן גרייך נאָר הויך, דו גייסט;
איז ליידן דויער — זיי דו צייט —
דו בלייב, ווען אַליץ וואָס איז פאַרגייט.

XCVII

א מירן-שפאלט האט זיך קוים. קוים
געעפנט פאר מיין אויג אין טרוים
און נייע ווירקלעכקייטן האבן זיך אנטפלעקט;
עמען האט געשושקעט: כ'בין עם דער, וואס וועקט
פון דעם לעבן אייער שלאף
צו א ניי באגרייפן אויף —
וואס? — מיין קול דיך שרעקט?

און איך דערזע...! — מיין הארץ, ניט שלאג! —
נאכט, פארשווינד! קום ווידער, טאג!
און טאג קומט אן מיט ליכט און זון,
מיט בענקשאפט טראכט דער גייסט דערפון,
וואס טרוים מיט אימה האט אנטדעקט,
א נייע ווירקלעכקייט אנטפלעקט,
א נייע וועלט, וואס איז אין מיר —
קום נאכט, און עפן ברייט די טיר!

XCVIII

טויזנט טירן פירן צו דיין גליק
און זייער שליסל איז א שפרוך
וואס ליגט אויף דינע ליפן;
וויל נאָר —
און זיי עפענען אליין זיך אויף.

טראַכט:

ניט פארטריבן פון גן-עדן איז דער מענטש —
ער איז נאָר בלינד און זעט אים ניט!

XCIX

מיין ליד אין קורצע שורות ליגט געפאנגען,
געבונדן צום פאפיר,
און רייסט זיך ווי א פויגל פון זיין שטייג
צו ווימע בריימע רוימען.
צו מיר, איר אלע יונגע ברוסטן
וואס עמעמען מיט יונגט און מיט קראפט!
צו מיר, איר אלע יונגע שטימען
וואס וועקן עכאס אין די בערג!
מיין ליד, מיין פרייע ליד
פארלאזן וועט די נעסט פון איירע ליפן
און טראגן זיך — א גרום פון פרייהייט און פון נייעם לעבן —
אין גרויסן אומגעהייער פון דער וועלט.

C

און אפשר
זיצט א גאט און שמייכלט,
באטראכטנדיק דעם מענטשנקנויל,
צעשפרייט, צעוואַרפן און צעקראַכן
איבער דער אויבערפלאַך פון אַ פלאַנעט,
פאַר אים אַן אַרבעטל די גרייס,
דאָס רודערן, דאָס זוכן און דאָס גריבלען זיך,
דאָס וועלן און דאָס דראַען —
אַט ווי עמעצער באַטראַכט
מיקראַכן אין אַ גלעזל
וואָס ער קען
דאָ לאַזן מערן זיך און זיין
און דאָ פאַרניכטן מיט אַ שמייכל.

וויסן.

אז אין יענער קראפט
וואס האט אין טאל דעם פעלדז געשליידערט
פון אונמער זיין יאך א בלימל צו באפרייען,
פארטאן איז אויך מיין ריר, מיין פיצל כוח —
ווי גוט איז דאס צו פילן!

CII

דריי ברידער זענען זיי געווען
און איין מאָל האָט אַ מלאך זיך צו זיי באַוווּן
און זיי געזאָגט:
איר זענט יונג און ווילט זיין גליקלעך —
קוקט זשע אין דעם שפיגל.
וואָס זעט איר דען אין אים?

און איינער האָט געזאָגט:
איך זע אַ וואונדערבארן פּאַלאַץ,
אַ פּרינצעסין מיט פּאַרטרוימעטע אויגן
און אַ זיסן שמייכל אויף די שיינע ליפּן,
און אַ גאַרמין מיט צעבליטע בלומען,
פּירות צייטיקע אויף גרינע ביימער,
און פּאַנטאַנען זילבערן און פּליסן.
פּאַוועס גאַלדענע און נאָך אַזעלכע וואונדער —
כ'קען זיי ניט באַשרייבן.

איך זע נאָר מיך אַליין, מיינ פנים —
זאָגט דער צווייטער.

און דו ?

איך זע ניט גארניט ! ליידיק איז דער שפיגל !

גיי קויף דיר א פאר אַקסן מיט אַן אַקער !
דו וועסט דאָס נאָר זען, וואָס דיינע הענט דיר וועלן שאַפן,
רופט זיך אַן דער מלאך. —
און דו וועסט ליידן אויף דער וועלט, מיין זון,
ווייל קיינער ניט, חוץ דיר אליין,
וועט דיך ניט מערקן. —
און דו, מיין יונגער פריינד,
ביסט אַ פּאַעט !
דער גן-עדן מיט זיין גליק איז פאר דיר אַפּן !

CIII

צעטריבן אלע גראַע נעפלען האָט דער פּרילינגסווינט
און אויסגעלייטערט קלאַר
בלאָט דער הימל אין זיין ליכטיקער מנוחה.
קאלטע נעכט און שוואַרצע ווינטן —
אַלץ פאַרגעסן,
ווי גאַר ניט געווען.
ניי!

גרייט איז דער זעפיר
צו נייע זונענשמייכלעך,
צום נייעם זונענגליק.

אויך מיר, דעם מענטש, אַ נייע צייט
האַט צעטריבן אלע זאַרגן:
אויסגעלייטערט דאָס געמיט,
גרייט צו ניי געניסן,
גרייט צו נייער לעבנספּרייד.

דאָך עס פעלט דאָס זאַרגלאָזע פאַרגעסן פונעם הימל —
ער האָט די אייביקייט פאַר זיך!
און איך?

CIV

אים האָט די גראַקייט פונעם ווינטער זיך דערעסן,
די מאַנאַטאַנישקייט פון נעפל און פון שניי
האָט זיין נשמה פון אַרטיסט גערייצט.

האָט ער גלעזער-אויגן פאַרביקע געמאַכט זיך,
שויבן אין די פענצטער אויך געביטן,
און די וועלט איז אים דערשינען
נאַר לויט זיין פאַרלאַנג.
נאַר לויט זיין געמיט :
פאַרביקע סימפּאָניעס, ליכט און גלאַנץ.

האַבן לייט געהוּקט :
ס'איז אַ פאַלשע וועלט !

אַבער ער האָט זיינס געטראַכט :
אויגן זענען סיי ווי סיי אַ פילטער,
לאַזן זען נאַר וואָס זיי קענען;
ווער קען זאָגן, אַז זיין וועלט איז וואָר ?
און בכלל : וואָס איז די נפּקא-מינאַ ?

CV

געדאנקען זענען ווי די פייגל,
ווי טויבן און ווי קראַען,
ווי שוואַלבען, נאַכטיגאלן,
סאַוועם — זעלטן ווי די אַדלערס.
זיי קומען אומגעריכט פון ערגעץ
און פרוואוון וואו צו נעסטן,
גרייכן אייער מוח, אַפרוען אַ ווילע
אויף אַ צווייג: אַ חלום, אַ מחשבה.
האַרץ, טייל ברענגען דיר אַ גרום,
טייל אַ בשורה, טייל נאָר אַ געזאַנג.
דאַרט, פון וואו זיי קומען,
איז אַזאַ געהיימע וועלט
מיט אַזוי פיל סודות,
מיט אַזוי פיל פראַכט!
זיי לאָזן דיר אַ מאַל אַן עכאַ אינעם האַרץ
און פליען ערגעץ וואו אַוועק,
אומגעריכט, פונקט ווי געקומען.

CVI

זומערפייגעלעך, פארבלאנדזשעט אין א גארטן,
פלאטערן מיר נאך אַנאַנד;
בלומען רייצן בליענדיק און רופן,
און מיר — מיר קענען זיי ניט גרייכן,
זוי אַ כישוף וואָלט עס ניט דערלאָזט —

געמאַטערט פון באַגער,
פילן נאָר דעם טעם פון ניט-דערגרייכטן נעקטאר,
און מיר ווייסן:
קורץ איז אונדזער טאָג,
בלומען וועלן מיט דער נאַכט,
לעבן וועלן מיר נאָר היינט, ניט מער!
און עמעץ חוזקט נאָך פון אונדז —
און דער עמעץ זיצט אין אונדז אַליין.

CVII

ליכט! ליכט! דו ביסט מיין איינציקער באגער!
נאָר אין דיין העלקייט רואיק איז מיין גייסט!
נאָר אין דיין קלאַרקייט עטעם איך מיט רו!
אומבאַגרייפלעך איז מיר גליק און פרייד
אַן דיין אַרעאַל פון ליכטיקייט און שטראַלן,
זון, דו איינציקער סימבאָל פון לעבן!

און אַז ליכט איז נאָר באַשאַפן אינעם אַפּל פון מיין אויג —
און וועלט פון ווירקלעכקייט איז חושך?
שטאַק-פינצטערניש פאַרשלינגט דעם מענטשם נשמה,
פון וואַנען ער דערשיינט אַ ווילע?...
גאָט אין הימל! זאָלן ליכט און טאָג פאַרגיין
צוזאַמען מיטן לעצטן פינטל פון מיין אויג?

דער געדאַנק אפילו איז אַ שאַטן
אין מיטן העלסטן טאָג פון גאַלדנעם זומער.

CVIII

עס איז פארפאלן, מיין פריינד :
דיין יעדער טריט מוז מויטן גראָז און בלומען,
דיין יעדער ריר די סיבה זיין פון אומקום,
דיין יעדע רגע לעבן
הייסט מויט פאר מויזנט לעבנס.
רייס אויס די ווילדע פלאַנץ רחמנות
וואָס בליט ביי דיר אין האַרץ ;
אַ גרעסערער פון דיר דיין גורל האָט באַשטימט,
אַ שטרענגער, אפשר — אַ גערעכטער.
די גוטסקייט אין דיין מוח איז אַ שלאַנג
וואָס זוכט דיין האַרץ צו סמען.

CIX

אלע רויזן האָבן דערנער —
ניט אלע דערנער האָבן רויזן.

איז עס דעם דאַרנס שולד?
האַסט אַזוי לאַנג,
אַזוי אומזיסט
געוואָרט אויף רויזן —
זיי זענען ניט געקומען!
ניט ער האָט דיך גענאַרט,
דו האָסט מיט פּוסטער האַפּנונג זיך פאַרבליענדט,
געבעטן ביי דעם דאַרן,
וואָס שענקען קען דיר נאָר די רויזן.

איז עס דעם דאַרנס שולד?

CX

אויסטאָן ווי אַן אָפגענוצט און קויטיק קלייד
דעם נעכטן פול מיט שוין געוועזענעם —
און נאַקעט, ניי ווי פריש געבוירן,
אויפגעמען דעם היינט,
דעם נייעם היינט, גרייט צו געניסן,
אויסצופילן אים מיט נייעם לעבן,
נייער פרייד און נייער פיון אפילו,
אַבער ניי —
דאָס הייסט, געלוינט צו זיין באַשאַפן,
זוכה זיין דעם נאַמען מענטש צו טראָגן.

קען זיין, דיין רויוז פון היינט איז זויס פון נעכטן,
און זיכער טראָגט דיין פרוכט פון היינט
דעם קערן פון דיין שפעטן מאָרגן —
מיר טאָרן אַבער דאָס ניט טראַכטן.

קען איין רגע אויסלעבן די גאַנצע אייביקייט?

CXI

מיין לעבן איז א לאנג און טרויעריק געוועב,
איינמאניק גראַ, מיט דארע פינגער
פונעם אלמן וועבער אומעט
אויף זיין אלטער וועבשמול מרה-שחורהדיק געוועבט.

ציט ער, שפרייט די פעדעם — מיינע טעג —
ביים בלאסן שיין פון צאנקנדיקע טרוימען,
ביי מיין פארלאשן גליק,
מיט שמומען צער,
דערשלאגן, מיד,
זינגענדיק דערביי
א מעלאנכאליש ליד.

זעלמן ווען א גלאַנץ, א קווייט,
און זעלמן ווען דער ריטם זיך ביים —
און מאַכט זיך ווען א רגע גליק צי פרייד,
וואו א פאָדעם גלאַנציק גאַלד
צי העלע זייד
קומט ווי נשתומם זיך אין זיינע פינגער צו דערזען.

פארלוירן ווערט עס אינעם פארבלאזן געוועב,
פארלוירן אינעם פארבלאזן געוואנמ,
און די וועבשטול קלאפט כסדר, מאנאמאן,
און דער אלטער אומעט זינגט זיין מעלאנכאליש ליד.
און מיין לעבן ציט זיך,
ציט זיך,
ציט !

CXII

די פינצטערניש מיט לאנגע שווארצע הענט
האָט אַליץ אַרומגענומען
און די וועלט ווי אַ פאַרלאָזטן יתום
צו דעם האַרצן צוגעדריקט.
עפעס האָט באַוויינט דעם טאַג מיט קילע טרערן,
עפעס האָט געשראַקן מיך... „אַליין!“

נאַר די נאַכט,
די אייביקע אין טרויער,
האָט געשושקעט שמיל אין אויער:
„וויין ניט, וויין ניט, קינד!
איך וועל דיך וויגן בלינדערהייט
און דו וועסט שלאָפן צוגעמוליעט צו מיין קאַלמער ברוסט.
דער טויט — ער איז מיין פריינד,
ער וועט דיך לאָזן טרוימען!“

CXIII

עם טרעפט א מאָל
ביי נאַכט,
ווען בלאַע שמילקייט הערשט אויף וועלטן,
זיצט גאָט כביכול אויף אַ זילבערוואַלקן אַנגעלענט,
באַטראַכט דעם אוצר בלישמשענדיקע שטערן,
טראַכט און האַרנט:
וויינט ניט עמעץ?

יא — אַ גוטער מלאַך
(פאַרהאַן אַזעלכע) וויינט:
טרערן ווי די פערל
טריפן אויף די קלאַרע פליגל.
„רחמנות! האָב רחמנות, גאָט,
אויף די מענטשן,
אַלע מענטשן!
איז עס זייער שולד,
וואָס דו האַסט זיי אַזוי באַשאַפן,
שלעכט און אומבאַהאַלפן,
ווי זיי זענען נעבעך אַלע?“

CXIV

אין די קילע שאַמנס פון די גרינע וועלדער,
וואו פיצלעך בלאַער הימל הענגען אויף די צווייגן
און פיצלעך זונענגאלד
וואַלגערן זיך אין גרינעס מאַך,
בלאַנדזשען זיי, די בלייכע מיידלעך פון דער שטאַט,
און זוכן אים, דעם לאַנג באַגערטן
פאַן.
מיט זיין ציגנבאַרד און פלינקע ציגנפנים,
מיט ממזרישע אויגן
שפילט ער אין באַהעלטעניש מיט זיי זיך
און פייפּט אַ ניגון,
אַזאַ כישוף-ניגון וואָס צערייצט, צערייצט:

„בלייכע מיידלעך פון דער שטאַט,
פיבערדיקע אין די הייסע זומערנעכט,
וואָס זוכט איר דאָ אין וואַלד ? סאַטירן
וואוינען דאָ ניט מער; זיי וואוינען שוין אין שטאַט —
זענען פּיין ראַזירט און טראַגן פיינע קליידער,
זיי קושן עלעגאַנט די האַנט און טאַנצן סלאָו.“

נאָר בלייכע מיידלעך ווילן אַלץ דערפון ניט וויסן —
דעם אַלטן פּאָן פון וואַלד,
אים זוכן זיי כּסדר,
נאָך זיין פּרעך געלעכטערל מיט ממוּרישע אויגן
בענקען זיי מיט הייסע ליפּן
און אַ פיבעררייַך אין ברוסט.

CXV

איך בין א בלימעלע וואָס בליט באַשיידן
זיין בלומען-פּרילינג ערגעץ וואו אין פעלד;
איין העלער שטרעל וואָס וואַרעמט מיך און גלעט,
איז ליבער מיר פון טויזנט זונען
וואָס פילן אָן מיט ליכט די גאַנצע וועלט,
ווען מײן חלק שײן איז נישט אין זיי.

זאָל איך פון גרינע פעלדער טראַכטן
און פּרוואוון מיט מײן אַרעמען באַציר
פלעכטן אויך דעם ריזנקראַנץ
וואָס רופט זיך וועלט און לעבן?
די וועלט איז אייביק, פּריינד,
און ווען איך וועלק,
וועט קיינער אויך פאַר מיר נישט פּוילן.

איך בין א בלימעלע אין גרויסן פעלד
און בלי מײן פּרילינג מיר באַשיידן;
מײן פּיצל ערד, מײן טראַפּן טוי, מײן קליינער שטרעל —
און ס'איבריגע איז זאָרג פאַר גרויסע געמער.

CXVI

אין דער פינצטערניש פון קאלמער ווינמערנאכט,
ערגעץ אין א ווינקל אויף זיין שמינקענדיקן שעניק,
צווישן לייז און ניט-געהובליעוועטע ברעמער,
האט ער זיי געזונגען פון דער „היים“,
פון דער היים וואס טראגט אין גאנצן ניט קיין נאמען,
ניט פון קיין שמאט,
ניט פון קיין לאנד —
פון דער היים, וואס יעדער פילט, אז זי איז זיין.

„שטייען ליפעס שמעקנדיקע גרינע
און באשאמענען אן אלטע באנק;
זומער-אונט קומען דא געליכטע
קושן זיך ביים פויגלשן געזאנג.

שויבן גלאנצן גאלדיק אין די פענצמער,
מאמעס ווארטן רואיק ביי דער שוועל.
שויבן וואַרקען. קינדער שפילן זיך און שטיפן
און דער הימל בלאט זיך ווייט און העל.

ליב איז — מיט צופרידענער מנוחה
נאך דער אַרבעט אויפגערוימט און מיד —
חלומען געאַרעמט מיט זיין מיידל
ביי די פייגלס טרילנדיקער ליד.

מאַרגן איז אַ יום-טוב — קאַרוזעלעס
זענען פאַרביקע שוין אויפן מאַרק צעשמעלט;
ווילסמו ניט דעם רויש פון קאַמערינקעס,
וועלן מיר שפאַצירן גיין אין פעלד.

אומעמוס איז גריין און פול מיט קווייטן
און עס זינגט זיך עפעס אַזוי לייכט
און די זון — אַ גומע מאַמע — וואַרעמט...
וואָס זשע, אויגן מיינע, זענט איר פייכט?"

אָפּגעהאַקט געבליבן איז דאָס ליד,
עפעס הייבט זיך קאַנוואָלסיוו אָן אַקסל...
דאַכט זיך — עמעץ שלוכצט.

איינגעוויקלט אין די שוואַרצע קאַלדרעם
האַרנט די גאַנצע קאַמער שטום,
ליגט די קאַלטע פינצטערניש פאַרגליווערט.

ערגעץ וואו אין דרויסן
ציילט אַ זעלנער אויף דער וואַך די שווערע טריט.

CXVII

שווייג שמיל —

דא אינעם גרינעם שאַטן
פון ביימער גרינס וואָס שפּיגלט זיך אין וואַסער,
האַלט דער ווינט דעם אַמעס איין
און וואַכט.
עפעס דאָ געשעט אין גאַלדיקן פאַרנאַכט.
ערגעץ קלינגט אַ גלאַק אַן אַוונט-תּפּילה.

און דאָ.

ווי נאָר די נאַכט וועט קומען,
וועלן טויזנטער, מיליאָנען פּיל נשמות
פון בלומען אָפּגעבליטע, פּליגעלעך און בינען
קומען פון אַן אומבאַקאַנטער וועלט,
פּלאַטערן אויף אַ/נײַ אַרום דעם נעפּלדיקן ברעג
און לעבן ווידער אָפּגעלעבטע פּרילינגס.

פילסט דו ניט דעם ריח פון די בלומענגייסטער?
האַרכסטו ניט דעם שאַרף פון צארטע פליגעלעך ווי זייד
פון זומערפייגעלעכס נשמות?

שווייג שמיל —
דאָ אינעם גרינעם שאַמן
וועט עפעס וואָס געשען.

CXVIII

דאָס יונגע לייבנקינד,
עס שפילט זיך קעציש —
דאָ שווער און אומגעלומפערט, דאָ גראַציעז,
דאָ בויגיק-פלינק.
די אויגן — צוויי טאַפּאַזן,
די סאַמעטלאַפּעס גלאַטיק נאָך
און דאָס גרימאַסן-פּיסקל
שלעכטע אומבאַהאַלפּנקייט
פון יונגן האַר נאָך אין די ווינדעלעך.
עס שפילט זיך יונג-אומשולדיק —
דאָך
דו ווייסט, דאָ זאַמלט זיך אַ כּוּחַ.
עפּעס מישט זיך אינעם רוען לייב,
עס צייטיקט זיך רציחה.
דאָ שאַפּן זיך אין צאַן און נעגל
בלינדער רייץ צו בלוט.
האַב דעם מוט:
טויט עס יונגערהייט!

CXIX

זון — באַלד שיינסטו אויף מיין קבר
גלייכגילטיק און אומפארענדערט
ווי אַ מאַל, ווען דיינע שטראַלן
האַבן העל מיין וויג געצירט.
ווי אַ מאַל, ווען רויט, געטונקען
אין קאַסקאַדן בלאַ און גאַלד,
האַסט דו פאַר נאַכט חלומות מיר געמאַלט,
מיט פראַכט מיין לעבן אַנגעטרונקען.

איצט איז מיין קאַפּ שוין גראַ און מיד,
אויסגעזונגען איז מיין ליד ;
די ערד איז פאַר מיין קערפער אַפן.
און דו — ווי גאַרניט וואַלט געשען,
פרעמד מיין טויט — וועסט אויפגיין און פאַרגיין
און איך וועל פוילן אַדער אפשר שלאַפן.

CXX

גראָ דער קאַפּ, צו ערד געבויגן,
אַ קבר אינעם האַרץ און אויפן קאַפּ אַ קרוין —
אַ וואַנדערער, די פלייצע מיט אַ פאַק באַלאַדן,
שלעפט זיך אויפן וועג;
דער מאַג איז העל, אין ימען שיין געבאָדן —
דאָך פינצמער זענען זיינע אויגן,
פול מיט אַנגסט און שרעק.

„וואוהין, וואוהין אזוי אַ מידער?
אַ וויילע זעץ זיך נאָר אַנידער!“
יענער שווייגט — דאָס מאַגט דער מענטש אַוועק
צום טויט דעם לעבנס לויך.

CXXI

דער טומל פונעם מאָג —
אָן אַמאַלנאַם פון רויש און קלאַנגען,
רוף, געלעכטער, רעדער-קאַלער און געשריי —
איז געבליבן הענגען אין דער לופט,
וואו די זון איז נאָר פאַרגאַנגען.
פאַרגליווערט, שטום און פּרעמד.

וואָס איז געשען? — פּרעגט אין נעפלשמויב און גאַלד
די שטילקייט בלאַ, דערשראַקן;
וואָס מאַן דען מיט אַזוי פיל קולות אין דער נאַכט?

„קום מיט אונדז אין אומבאַקאַנטע ווייטן,
וואַנדערן אין אייביקייט פון צייטן,
דאַרט וואו קלאַנגען ווערן ניט פאַרלוירן —“
קלינגען פּלוצלינג אומעטיק די אַוונטגלאַקן.
נאָר דער טומל פונעם מאָג
בלייבט אינעם רוים געפאַנגען,
ווי אַלץ וואָס בענקט און ציט צום אַרט, וואו ס'איז געבוירן,
הענגט
פאַרשמאַכט
און וואַכט.

CXXII

די קאטערינקע מאַלט דעם ניגון
הייזעריק און מאַנאַמאַן ;
דער בלינדער שפּילער מיט זיין לאַמען פּום
דרייט מעכאַניש מיט דער האַנט
און שטעלט זיך נאָר אַ וויילע אָפּ,
ווען עמעץ וואַרפט אין הימל אַ מטבע,
טרייסלט זיך : „א דאַנק!“ דער גראַעזער קאַפּ
און מיט כּוחות נייע
נאָך אַנאַנד
דרייען נעמט זיך די אַלט-בייגע־דיקע האַנט.

די קאטערינקע מאַלט דעם ניגון —
האַלב זונטיקדיק, האַלב וויסט די אַרמע גאַס;
און דער מאַטיוו, כאַטש אַזוי גוט באַקאַנט,
מאַכט גראַעזער נאָך די גראַעז וואַנט,
וואָס קעגנאַיבער מיינע שויבן —
מעלאַנכאָליש, אויבן
זוכט דער מידער בליק; —
אין בלאַעז הייך, אין קרייז פון זונענגליק
פלאַטערן די ווייסע שויבן —
אפשר איז דערפאַר דאָ אומעטיק אַזוי.

CXXIII

ניין! ניט אלע גומע שמייכלען,
אלע גומע בליקן
וואָס ליפן, אויגן גומע שענקען.
ווי מתנות ניט-געבעמענע,
דער גומער צי דער שלעכמער וועלט.
דער זון, אַ ווינט, אַ וואַלקן,
אַ טראָפּן רעגן,
אַ גראַז, אַ בלום, אַ קעצל נעבן רינשמאַק,
אַ בעטלער צי אַ קינד,
צי זיך אליין אין שפיגל —
זיי גייען ניט פאַרלוירן,
זיי בלייבן, פריינד, זיי בלייבן,
זיי פילן אָן די וועלט
מיט דעם וואָס מאַכט זי ליכטיק.
מיט דעם וואָס מאַכט זי ווערמ.
אַז לעבן זאל זיך לוינען אויף דער ערד.

CXXIV

„וואו שוועבסטו, וואונדערלעכער מלאך,
מיט ווייסע פליגל אין דער שווארצער נאכט?
וואס קומסטו אין דער שטילקייט ברענגען.
וואו אויף תליות לייבער פוילנדיקע הענגען?“

„דאס קום איך, שליח פון מיין גאט,
מיט ווייסע פליגל אין דער שווארצער נאכט,
ארעאלן טראג איך און אויך קרוינען.
נשמות ליינדיקע צו באלוינען.“

„גוטער מלאך, קומסט אומזיסט,
דאס הארץ צעפלאצט שווייגט אין דער ברוסט.
צו שפעט די לויז נאך אלע שטראפן!
זאג גאט, האסט מער דעם מענטש שוין ניט געטראפן.“

גאט האט זיך פון אנדז דערווייטערט,
די וועלט, טראץ פין, איז ניט געלייטערט,
עס וואלגערט זיך דאס הייליקסטע אין בלוט און קויט ;
גיי זאג דיין האר : די וועלט איז טויט, ווייל מענטש איז טויט.“

CXXV

געקושט פון ווינטלס מילדן בלאז
אן א פארווען,
אן א פארוואס,
ליגן אט אזוי אין גרינעם גראז,
די גאנצע לענג אזוי אט אויסגעצויגן,
ניט דרימלען און ניט שלאפן,
ניט חלומען, ניט טראכטן — אפן
אט אזוי די מידע אויגן,
ווענדן אין דער בלאקייט דעם דערשטוינטן בליק,
זען א וואלקנקניל — א זילבערשיף,
א פייגעלע זינגט, טובלמ זיך אין בלאער טיף,
הארכן פליגעלעך און ווערעמלעך,
זשומען סתם פון פרייד,
פארגעסן ארט, פארגעסן צייט,
און פילן נאָר פון לעבן
דאָס רואיקע, דאָס שמילע גליק.

CXXVI

מיין שיפל אינעם שטילן האפן
טרוימט, געבונדן צו דער קייט,
געפאנגען ביי זיין אַנקער —

אייביק וועט עס אים פאַרשעלטן :
„מיט זיין האַרטן ווילן, איינגעקשנט,
קרעמפט ער זיך אָן אַלץ וואָס איז סאַליד און זיכער!...“

מיין שיפל אינעם שטילן האפן
טרוימט געבונדן צו דער קייט,
ניט מוחל זיין וועט עס דעם שטאַל.

די אַלע ווייטע הימלען וואָס מיר האָבן ניט געזען,
די אַלע וואונדערלענדער וואָס מיר האָבן ניט באַזוכט,
די אַלע וואונדערלידער פון מירענעם — און ווער ווייסט ? —
פיליכט דאָס גליק, דאָס איינציקע,
וואָס מיר האָבן ערגעץ וואו פאַרשפעטיקט.

אזוי זענען זיי שוין אלע
שיפלעך אין די שמילע האפנס —
אייביק וועלן זיי פארשעלטן אנקערס.

און ניט טראכטן פון די שמורעמס
און פילייכט פון מויט
וואס זיי האבן אפשר אויסגעמיטן.

CXXVII

רוימע ליפן, ווייסע ציין —
מיידל, קענסט אין אלע שפראכן
שמייכלען זיס צי שעלמיש לאכן;
טויב און בלינד מוז עמען זיין
דיין שפראך ניט צו פארשטיין.

דו א פרעמדע? ניט פון דאנען?
דו פון קיינעם ניט פארשטאנען? —
מיט אַזעלכע בלאַע אויגן,
מיט אַזעלכע בלאַנדע האַר,
ס'קעפל אַט אַזוי געבויגן —
מען פארשטייט דיר, אלץ איז קלאַר.

ס'וועט דיר קיינער ניט פארטרייבן,
וועסט א היגע לייכט פארבלייבן.

CXXVIII

אין ווינטערנעכט
שוועבן גאלדענע געדאנקען אין דער נאכט
ווי פייערדיקע בינען אין דער פינצטער
און ווילן אויס דעם מוח פונעם מענטש:
„דאָ וועט דער בינשטאָק זיין.“
באלד זשומט אַ בינענמאַנץ אין טרוים,
באלד עפענען זיך קעמערלעך געהיים.
פון אומבאקאנטע בלומען
און זונענשיין גענומען,
באלד טריפן טראָפנס האַניק זים און לויטער,
עס שאַפט זיך גליק און פרייד,
גאלדענע חלומות קומען אויף,
אַ שמיכל שיינט אויף ליפן —

און דער וואָס זעט דעם שלאַפנדיקן, טראַכט:
פאַר אים אַצינד איז זומער.

CXXIX

איך האָב געזען צוויי הענט,
צוויי ריזנהענט: זיי האָבן מיר פארשמעלט מיין האַריזאָנט,
הענט שטאַרקע, מעכטיקע,
מיט דיקע פינגער ברייט גענעגלע,
ווי קנופן פון מוסקולן אויסגעפלאַכמענע אין בויגיק שטאַל.
צוויי הענט פון אַן אַטלעט, אַ גרעכער צי אַ שמיד,
פאַרהאַרטעוועט פון האַלטן שווערע האַמערס, הייסע צוואַנגען,
געוואוינט צו בייגן אייזן,
ברעכן האַרט מעטאַל
צי רייסן קייטן.

איך האָב געזען צוויי הענט,
צוויי ריזנהענט.
אין זיי איז נאָר אַ בלימעלע געלעגן,
אַ קליינס, אַ בלאַס, אַ צאַרמס;
און די שטאַרקע הענט, די גראַכע פינגער
זענען שוואַך געווען, ווי אומבאַהאַלפן,
דאָס קליינע צאַרטע בלימעלע צו האַלטן.

CXXX

אין בלאַע נעפלען איינגעהילט
די נאַכט מיט שמילע טריט
האַט ביז צו מיר זיך צוגעשלייכט,
אויף פענצטער בלאַע פאַרהאַנגען פאַרצויגן
און מילד
מיט ליפן קילע שמיל געקושט די אויגן:
„שלאַף איין, מיין קינד, שלאַף איין!“ —
און איצט בין איך אליין.

קומט, מלאכים פינצטערע צי קלאַרע!
באַלד קומט דער שלאַף
און ווי זילבערוויסע שאַף
טרייבט געדאַנקען פיטערן אין וואונדער-רוימען,
וואו עס בליען לייכטנדיק געהיימע טרוימען
און חלומות אפשר וואַרע
ביי לבנה-שיין און שמערנגלי —
ביז מאַרגן אין דער פרי.

CXXXI

אפילו דעמאָלט, ווען אין נייע רעגנעם
דעם קאלטן עטערס שטראַם פאַרפלייצן וועט די ערד,
וואַסער זיין וועט האַרטער דימענט
און אינדזער לופט ווי גלאַז
וועט גלאַנצן אין גראַניט —
מיט קלאַרן שיין אין אייביקייט געוואַרעמט
וועט שימערן אַ ליכטיקער געדאַנק
פאַר דעם וואָס וועט אים קענען זוכן
אין דעם געוועזענעם וואָס לאַזן וועט אַ זכר:
דעם מענטשנס גייסט אַ לויבגעזאַנג.

CXXXII

גאט זאגט :

דו קרייז. באשאפענער אין צופאל
פון שטיין, וואס פאלט אין שמילן וואסער
און צעשפרייט זיך נאך אנאנד ביון פארשווינדן,
קום ניט אויך באוויינען דיין פארגיין!
ווי עפעס א געשעעניש, ווי דאס אנטשטיין פון וועלמן,
איז דיין באשאפן דיר אנטפלעקט;
און דו געפינסט אויך, אז דיין פארם
איז פולקום אין דיין איטלעכער באוועגונג,
און וואונדערסט זיך, ביסט אפשר אויך פארבימערט,
ווען איך גאט
און ניט דער מינדסטער מלאך פון מיין הימל
קומען דיר ניט העלפן, ניט באדויערן, ניט טרייסטן.

און איך

הער אויס גאטס שטימע
און מיר דאכט זיך, אז ער האט מיך מענטש אין זינען.

CXXXIII

דער קרעכץ פון בוים,
ווען ס'האט די שארפע האק
זיך אין זיין לייב אריינגעשניטן,
דער טיפער זיפץ, ווען ברעכנדיק די צווייגן
געפאלן איז ער ווי א מוימער ריז אין גראז,
דאס שווייגן פלוצלינג פון די פייגל,
זיינע פליגלדיקע פריינד,
דער רויש פון ווינט וואס האט א ליידיקייט דערפילט
און דאס געוויין פון עמעצן וואס איך האב ניט געזען,
נאר געפילט דא נעבן מיר צווישן גרינס,
א גאט פון וואלד, צי אפשר א נשמה פון א סארנע —

דאס ווייטאגט נאך מיין הארץ אצינד,
טראץ דעם, וואס דאס איז שוין געשען מיט לאנגע טעג צוריק.
א טרוים פון הונדערט יאר צעריסן.
א לעבעדיק געזאנג איז אפגעהאקט.

CXXXIV

קליינע מענטשעלעך
מיט פיצלדיקע זאָרגן,
ברעקלעך פרייד
און שטויביק גליק —
און אַלץ אזוי פאַרווישט, ניט בולט,
אַן פאַרב, אַן ליכט,
אפילו אַן ניואַנסן,
אַ גראַע, ברודיק-זוייסע,
אַפבליאַקירטע נישטיקע מאַזאָיק
פון אויסגעגענע צמע פרימאַרגנס,
קוים דערלעבטע אַוונטס,
פאַרמען און קאַלירן — באַזאַר-סעריעס
מיט מאַטיוון נאַרישע, נאַיווע,
און צונויפגעפיצלטע מעכאַניש —

קליינע מענטשעלעך —
אַט איז עס זייער לעבן,
אַט איז עס זייער זיין.

CXXXV

אז באדעקט מיט גראַע וואַלקנס טרויער
האַט איבער דער בלאַקייט פון מיין יונג געמיט
זיך ווי אַ שווערע זאָרג פאַרצויגן,
איינגעזאַפט אין גראַקייט אליץ וואָס בליט און לייכט,
אויסגעלאָשן פון דער לעבנספרייד
אַלע פאַרבן, אַלע קלאַנגען,
און מיט מרה-שחורהדיקע רעגנס
וויינט עס מאַנאַטאַן —

טרעפט :

דער געדאַנק

„איך לעב! — איך האָף!“

שײַנט אומגעריכט — אַ זונענשמראַל — אַפיר
און גלייך צעשפילן זיך אין טויזנט פריזמען
מיט זייער פאַרבנגלאַנץ —

רעגנבויגנס

און איך בענטש אפילו טרערן,
אויב זיי שאַפן פראַכט.

CXXXVI

געשאַכמענע, ווי ווייסע שאַפּ.
ליגט איר טויט, מלאכים,
צעבלומיקט אויף דעם גאַלדענעם מזבח,
נעבן אייער טויטן גאַט.
ווי האַט אַזוינס געקענט געשען?
וועמענס כוח, וועמענס מאַכט
האַט אייער הייליקייט פאַרשוועכט,
אַלע שכינות אויסגעלאָשן
און צעבראַכן אַלע לוחות?
שווייגן האַרפעס מיט צעפליקטע סטרונעס,
שטיל דאָס הימלישע געזאַנג.
צעבלאַזן האַט דער ווינט דעם וויירויד.
אויף די חורבות פון בית-מיקדש
זיצט דער כהן און פאַרשטייט ניט:
וועמענס האַנט איז שטאַרקער פון זיין גאַטס?
און ווי אַזוי האַט עס געקענט געשען,
אַז אים דעם מענטש
זאַלן געטער האַכן אָפּגענאַרט?

CXXXVII

אויף מיינע ליפן קומען
דאס געבעט פון קינדער נאך אן רייד,
תפילות פון פארלאזטע מאמעס.
דאס וואס נאר פארליבטע קענען בעמן,
און דאס וואס ס'שעפטשעט זיך אין הארץ
ביי יעדן איינציקן וואס ליידט,
ביי יעדן איינציקן וואס ליבט,
ביי יעדן איינציקן וואס האפט.

די אלע ווערטער, זיי געפינען
דעם געהיימען וועג צו מיינע ליפן,
זיי ווערן אין געזאנג פארוואנדלט;
זיי נעמען אן די פארעם
וואס ברענגט זיי ביז צו גאט —
גאט.
וואס אויב ער זאל ניט זיין אפילו,
ווערט פאר זיי אליין באשאפן.

אויף מיינע ליפן קומען זיי ,
די שמילע תפילות,
אין בלאַע נעכט
ווי ווייסע טויבן אויף א צווייג אין רו
אין זייער ווייטן און געהיימען וועג.

CXXXVIII

מיין לעבן איז פילייכט פון עמעצן אַ חלום
און איך אליין בין נאָר פון עמעצן אַ טרוים.
אין צייטן אַנדערע, אין אַלמע, אַדער וועלכע דאַרפן קומען,
האַט עמעץ אויסגעטראַכט, געוואַלט, באַגערט:
אַזוי נאָר זאַל עס זיין, ניט אַנדערש!
ווער קען באַווייזן, אַז די צייט פאַרגייט נאָר אין איין ריכטונג?
ווער קען מיר זאָגן, אַז דאָס אַלץ וואָס איך רוף פרייד,
איז נאָר מיין פרייד?
אַז דאָס אַלץ וואָס איך רוף וויי,
איז נאָר מיין וויי?
אַז די בענקשאַפט וואָס פאַר מיר איז אַן אַ נאַמען,
זאַל ניט זיין די בענקשאַפט פון דעם גייסט
וואָס האַט באַשאַפן מיין נשמה?

מיין לעבן איז פילייכט פון עמעצן אַ חלום —
אַ מענטש? — אַ גאָט? — אַ מלאַך? —
און אויף וועלכער וועלט?
ווער ווייסט?
אויפכאַפן פון שלאָף אַ מאַל וועט זיך דער עמעץ
און נעמען וועט אַ סוף
צו דעם וואָס איז געווען מיין לעבן.

CXXXIX

דאס פיינסמע, איידלסטע און דינסטע צירונג
פון צארטן גאלד
ווערט דאך געהאמערט און געגליט,
און נאך אזוי ווערט עס געשאפן.
דאס האמערן — עס איז ברומאלע קראפט;
ניט זי באשאפט דאס איידלסטע אליין,
נאך זי איז נייטיק פארמען צו צעשמערן,
און קיין זאך נעמט ניט אן קיין נייע פארם,
אויב די ערשטע איז ניט מיט דער האמערמאכט צעשמערט.

CXL

קענסטו ס'טרויעריקע ליד
פון דער וואַנדערטויב,
וועמען עמעצם האַנט
אַפגעשניטן האָט אַ פליגל
און וואָס שלעפט זיך שפּרינגענדיק אויף דאַרע פּיסלעך
אויף דער ערד אַרום
איז מיסט פון הייף?
מוז זיך טויזנט מאל אין טאָג פאַרטיידיקן פון קעץ.
איז דער חוּזק פון פאַרשיימע הענדלעך
און געדענקט:
בלאָע טיפקייטן פון הימלען,
פרייען בלאָז פון ווינט
און דעם רוף
פון אומבאַקאַנטע ווייטן —
קענסטו ס'טרויעריקע ליד?

אויב אזוי,
פארשטיי, פאר וואָס אין ליכטיקע פרימאָרגנס
וואַרקעט עמעץ אזוי אומעטיק
און פאר וואָס
איז ווי ביי אַ מענמש פארטרערט
ס'צארטע קליינע טויבנאויג!

CXLI

געשפאלטן איז דער הימל איבער אונדזער קאפ
און צווישן כמארעס פינצטערע, באלויכטן פון א בליץ,
האָט אַ מלאך ווידער זיך באַוווּן
מיט אַ שווערד אין האַנט, אַ קללה אינעם מויל.
„אַרויס פון מיין גן-עדן!“ —
דונערט איבער באַרג און מאַל
זיין קול.

„אַרויס! צוריק אַרויס פון מיין גן-עדן,
וואו איר האָט זיך ביסלעכווייז פאַרגנבעט,
מיט אַלמע שלאַנגען אַנגעהויבן אַלמע שטיק,
און געפרוואווט ניט נאָר דעם עפל,
נאָר דעם גאַנצן בוים אַרויסבאַקומען פונעם גאַרטן!
אַרויס! אַרויס!

דער גן-עדן איז פאַר די,
וואָס זענען איינפאַך און צופרידן
און ווילן ניט פאַרשטיין.
זוכן ניט אַליץ צו באַגרייפן.“

געשפאלטן איז דער הימל איבער אונדזער קאפ
און עמעץ שליידערט פאלשע געטער הינטער אונדז :
„ארויס מיט אייער חלום!
ארויס!“

CXLII

די זון
ווי א געטרייער מלאך
האט אירע גאלדנע פליגל אויסגעשפרייט
איבער אונדז,
איבער דער גאנצער ערד,
מיט אלץ וואס איז אויף איר,
דאס גומע און דאס שלעכטע.
אין ליכטיקן פרימארגן מיט איר זוניק שמראלנדיקער שטימע
רופט זי, גלעטנדיק, געטריי און מילד:
„רואיק, קינדערלעך, און זארגט ניט!
אונטער מיינע פליגל זענט איר זיכער און געשיצט.
רייסן זיך די עופעלעך ארום
אונטער די געטרייע פליגל פון דער מאמע פויגל?
וואס זשע טויג אייך אייביקע מחלוקת?
כ'וועל אייך אלע, וויפל נאָר איר זאלט ניט זיין,
וואַרעמען און לייכטן,
שפּיזן און דערפרייען.

זעט, ווי ליכטיק איז מיין פנים!
שיינט עס ניט מיט פרייד און גליק?
זאל איך אפגעשפיגלט טריי אויף אייערם
ווי א העלן אפשיין דאס געפינען.
קינדערלעך,
ארעמע,
פון זיך אליין באדראמע!"

CXLIII

מיין האַרץ איז ווי אַן איידעלער וואַזאָן,
פון דינעם גלאַז און פיין געשליפן.
וואָס זיין בלוזער אויסזען איז פאַר אים אַ לאַסמ.

אין דיינע שיינע הענט, מיין קינד,
זאָרגלאָז און ברומאַל,
ביי דיין יעדן ריר
און ביי דיין יעדן טריט
טראַכט איך:
גאַט, איך בין פאַרלוירן!

מיין האַרץ איז ווי אַן איידעלער וואַזאָן
פון צאַרטן גלאַז אין דיינע שיינע הענט,
מיין קינד.
עס ווייסט די סכנה וואָס אים דראָט —
איז דאָך צו אַלעס גרייט,
אַבי דעם ריר פון דיינע פינגער
אַ רגע כאַטש אויף זיך צו פילן.

CXLIV

אין ווייטע הימלען זינגען וואו מלאכים שירה
און די זיסקייט פון מלאכישן געזאנג
פליסט אין דער נאכט — א בלאָער נעפל,
וואָס וויגט די ערד אין דרימל איין.
די גאַנצע וועלט שליסט מיד די אויגן
און האַרנט דאָס ליד פון פרייד מיט דאַנק,
און אַלץ וואָס איז.
וואָס איז געווען
און אַלץ וואָס וועט נאָך זיין
דערפילט דאָס גליק פון לעבן.

מיין גאַט, ווי גוט איז דעם
וואָס האָט די זכיה
צו האַרבן אין דער שטילער בלאָער נאכט
אַט דאָס באַפליגלטע געזאנג!

CXLV

ווי וואסערן וואס האלטן אין זיך אפגעשפיגלט
דאס בילד פון אליץ וואס גייט פארביי,
זענען אייערע נשמות;
ציטערן דערין געפילן פרעמדע,
איינדרוקן, געדאנקען —
ניט אייגענע, ווי עכאס
פון עפעס וואס געשעט נאר נעבן אייך
און לאזט אייך גלייכגילטיק און פרעמד.

די זון אפילו איז אין אייך א קאלטע;
עס שיינט מיט קאלטן גלאנץ,
עס קען דאס אויג גענארן,
אבער ניט דאס הארץ
פון דעם וואס זעט ס'אומניצלעכקייט פון אייער זיין,
ארמע ברידער מיינע —
געפאנגענע ביי אייער נויט.

CXLVI

ווי אן אַדלער אין זיין ענגער נעסט —
דו זעסט ? —

דער ניגון האָט די ענגשאַפט פון דיין ברוסט דערפילט,
דעם וועג פון דיינע ליפן אויסגעפונען,
דעם עכאָ פון זיין אייגן קול דערהערט.
וועסט מער ניט שווייגן, פריינד,
וועסט מער ניט שווייגן —
דו וועסט עס אויסזינגען שוין ביזן סוף.
עס מוז און וועט זיך שוין באַפרייען,
מיט דיין גוטן ווילן אַדער ניט.
געפאַנגען אזוי לאַנג —
דיין געזאַנג,
דיין ליד.

און דעמאָלט נאָר, ווען אויסגעזונגען,
מיט טויזנט עכאָס אַפגעקלונגען
אין נאָנט און ווייט —
פאַרלאַנגען קענסטו רו;
ביידע זענט איר דעמאָלט נאָר באַפרייט —
דיין געזאַנג און דו !

CXLVII

מיין גאָט!
דו האָסט אין אונדזער מויל
געלייגט דעם „יא“ און „ניין“.
ווי מיר וואַלטן פעיק זיין צו וויילן עפעס,
ווי דאָס מוזל וואַלט געפרעגט זיך אונדזער דעה.

דו האָסט געלייגט אין אונדזער מויל
דעם „יא“ און „ניין“ —
צו וואָס, מיין גאָט,
צו וואָס?
אונדזער רוקן, אונדזער קאָפּ
קען ניין זיך און בייגן,
נידעריק, גאָר נידעריק,
אומבאַהאַלפן,
מיט הכנעה —
איז עס ניט גענוג געווען, מיין גאָט,
גענוג געווען דיין שטראַף?

CXLVIII

וועמענס איז עס אָט די זיסע שטים
וואָס שעפּטשעט מיר אין אויער
אין גרויסן טומל פון דער גאָס?

„מײן פּרײַנד, מײן פּרײַנד,
וואָס איז דאָס אײלן זיך אַזוי?
נאָר אײן מאָל בליט אַ בלוט,
נאָר אײן מאָל האָסטו צוואַנציק יאָר,
און ערגעץ, דאָ ניט ווייט, אויף יענער זײט פון שטאַט,
גרינט אַ פעלד מיט טױזנט קױיטן,
רוישט אַ וואַלד מיט טױזנט פּײַגל,
און אַ מײדל מיט צױי בלאַע אויגן
און צױי בלאַנדע צעפּ
וואַרט מיט אַ קוש אויף רױטע ליפּן
און קלײנע הענט וואָס גלעמן אַזוי גוט.“

CXLIX

ווער ביסטו, איינזאמער געהיימער גייסט,
וואָס שפּילט אין גאַלדענעם פּאַרנאַכט
מיט צאַרטע פינגער
אויפן שאַטנדיקן אַרגל פונעם וואַלד
די ליד פון אונטערנאַנג און נאַכט,
פון נאַכט, פון בענקשאַפט אייביקער און אייביק גליק,
פון האַבן מאַרגנס ליכטיקע באַזיגט,
פון נאַכט און אונטערנאַנג,
נאַכט און פּחד,
נאַכט און טויט ?

צאַפלען זונענפלאַמען גאַלד און רויט
זונען-אומעט, זונען-גסיסה
אין געהיימען גרינס פון וואַלד.
אַט נאָך אַ ציטער, נאָך אַ צאַנק
און די נשמה בלייבט אַליין — און באַלד
גייט אויס אין זיפּצן, קלאַנגען שמילע זיסע.

CL

פריידיקע געזאנגען בלאַנדזשען אין דער בלאַער לופט,
שפילן זיך מיט ווינט, מיט זונגענשיין
און בעמן זיך ביים מענמש:
„זינג אונדז!

נאַר אויף דיינע ליפן ווערן מיר אַנטפלעקט,
קריגן מיר אַ קיום!“
און דער מענמש —

ער פילט זיי אַלע און ער זעט זיי קלאַר.
ליפן זענען גרייט, פול מיט באַגער —
ער וואַלט געזונגען גערן!

פאַרגעסן האָט ער אַבער, ווי מען זינגט,
זיין מויל איז נאַר געוואוינט
צו שעלמן, רופן הילף,
שרייען פון יסורים —

דער וויי האָט אַזוי לאַנג געדויערט!

פריידיקע געזאנגען אין דער בלאַער לופט,
וואַרט אויף נייע דורות —

די וואָס וועלן ניט געדענקען צי ניט קענען גאָר
דעם גרויל פון אונדזער לעבן!

CLI

דורכן פענצטער, דורכן אפענעם,
איז עס אין מיין שטוב אריין.
צופיסנס ביי מיין קראנקעט זיך צוגעזעצט
און מיט גראַע אייגעלעך, גאַלדפינטלדיקע,
און פינגערלעך הן-גריבלדיקע, לייכטע, ראַזע,
דאָס מלאכל —
אַ שפינראַד אויפגעשטעלט,
און ווי פון גראַער וואַל
טאַג-טעגלעכקייט, מינוטן, שעה'ן, מאַנאַטאַנעדיקן אומעט
אַט סתם אַזוי גענומען,
ווי זיי קומען,
און געשפונען און געשפונען.
אַ ניגון, אַ געזאַנג אַריינגעוועבט דערינען —
און אַרויסגעקומען איז אַ פאַדעס גאַלד,
אויסגעשפונען און באַלד אויסגעוועבט אונטער דער האַנט
אַ ליכטיק שיין געוואַנט,
פונקט ווי כ'האַב באַגערט,
פונקט ווי כ'האַב געוואַלט.

זיי געבענמשט, דו מלאכל מיין קליינס!
זיי געבענמשט, דו מלאכל מיין שיינס!
דיר א דאנק!
אין דיין געזאנג
האָב איך ווי א זומערפייגעלע פארשטאנען,
וויפל גליק אין לעבן איז פארהאנען.

CLII

שמרעקט זיך פונעם שטיין א האנט,
רייסט זיך, דאכט זיך בעט :
„ווער וועט, ווער וועט
פון ענגן פעלדון-צוים באפרייען ?

האט עמעץ מיט א האמער קוים
אויפגעוועקט מיך פונעם פעלדון-טרוים —
און בלויז א האנט, ניט מער,
באוויזן צו באפרייען !”

איצט איז יענער טויט פילייכט
און עמעצער צי עפעס פינגער שמרעקט
פון קאלטן שטיין און רופט און בעט זיך :
„לאזט די שיינקייט פונעם רויען שטאף באפרייען !”

CLIII

ער איז אזוי לאנג געלאפן, לאנג געלאפן,
אלע גאסן זענען אים געוועזן אפן.
א נאכט-דרויסן האט שוין כמעט געמאגט,
אים האט עפעס אדער עמעצער געיאגט.

ער איז אזוי לאנג געלאפן ווי אן זינען,
גאס איין, גאס אויס, און פלוצלינג זיך געפונען
אן אן אויסוועג, ביי א וואנט —
אויף זיין אקסל שווער דערפילט א האנט :

„ביסט מיינער, פריינד, ביסט מיינער!
צו הילף וועט דיר ניט קומען קיינער.
באלד מאגט — ס'איז ניט פאר דיין נאכט,
פאר דיר האב איך דעם טויט געבראכט.“

CLIV

אזוי פיל געדאנקען, אזוי פיל געפילן,
פול דאס הארץ מיט מויזנט ליבשאפטן און מויזנט שינאות —
פול דער מוח — אזוי פיל זכרונות!
דעראינערונגען בינדן צו דער ערד מיט אלטע פעדעם,
פעדעם גאלד און פעדעם בלומ, און
און פאנגען יעדן ריר אין מויזנט נעצן.

גיב מיר, גאט, דעם כוח צו פארגעסן!
זאל ווי א קלארער קוואל צווישן שמיינער
די צייט איבער מיין לעבן איבערלויפן,
ניט לאזנדיק קיין סימן!
און יעדע רגע מיט א הארץ, א גייסט,
פון אלעם פריי,
פריי געניסן סיי די פרייד פון לעבן,
סיי די שטומע ליידן פון פארגיין!

CLV

אין מיררר-זייט
פון בלאַע ווייטן,
ביים שיין פון פינקלדיקן מאַרגשטערן
זיצט די גוטע צייט,
אַן אַלטימשקע מיט גוטע אויגן,
און שפינט מיט ראָזע פינגער דעם פרימאַרגן.
זי האַלט נאָך ביי דעם בלאַלעכן באַגינען ;
נאָר זעט — זי האַט אין אים אַריינגעשפונען
צוימן זילבער,
צוימן גאַלד,
ווי זי וואַלט געוואַלט,
אַז די זון וואָס וועט אין גיכן קלאַר דערשיינען,
זאַל אַ קלייד פון זילבער און אַ קרוין פון גאַלד געפינען
די וועלט, די גאַנצע וועלט צו קריינען.

CLVI

טויט, מיין אייביקער באגלייטער,
איך פיל דיין קעגנווארט : א קילער שאטן
וואס וואנדערט הינמער מיר אין העלע מעג
און ווארט געדולדיק נאכט ביי נאכט
ביי מיין געלעגער.

טויט, איך ווייס, דעם טאג פון מיין געבוירן,
ווי יעדע איינציקע נשמה,
ווען איר גורל ווערט באשטימט אן ערדיש קלייד צו הילן,
ווען כ'האב דיין אייביק קעניגרייך פארלאזט,
האט עפעס אין דיין הארץ
(אויב, טויט, דו האסט א הארץ)
א טרייע בענקשאפט נאך מיין לעבן זיך דערוועקט —
פאר דיר בין איך א קינד
וואס האט זיין היים פארלאזט.
און זיין מוטער ווארט : באלד קומט עס צריק.

טויט, איך ווייס, דו וואַרמסט געדולדיק --
אַ מינדסטער פעלער פון מיין זייט,
אַ פאלשער טריט, אָן איבעריקער ביסן --
און דיינער בין איך מאַמענטאַל!

דאָך, טויט, מיין פינצטערער באַגלייטער,
דיין קעגנוואַרט איז מיר ניט ווי אַ לאַסט --
און טראָץ דיין קאַלמן אַטעם, וויסטער גאַסט,
קלאַנט אפילו אין דער נאכט
מיט פרייד מיין יונג געלעכטער.

CLVII

ווי פלינקע פישעלעך אין טייך
מיידן מיט א זילבערפלוסק די ווענמקע —
מיידן אויס געדאנקען,
פארמען — זייער טויט.
אריינגעפאסט אין ווערמער,
באצייכנט מיט א נאמען, א באגריף,
וועלן זיי, די ארמע, בלייבן ליגן
אומבאוועגלעך, טויט;
אבער דא אין פרייען רוים פון מוח
קען מען טויכן זיך און טובלען,
ווייזן זיך, באהאלטן אין א שפיל מיט זון און כוואליעס...
און דער טייך איז טיף און גרויס.

CLVIII

די זון,
ווי ווערלענ'ס א פאָעמע,
שיינט, אין נעפל איינגעשפונען.
מעלאַנכאָליש בלאַם
שלעפט דער פּרילינגסמאַרגן זיך אַרום אין גאַס
פון דער זונטיק-שמאַטס פאַרוויסמע טראַטוואַרן.
גרינע פענצטערלאַדנס צי אויף בלייכע ווענט
ביימערצווייגן, אויסגעשמרעקטע דאַרע הענט,
וואו ניט וואו באַדעקט מיט ווייסע בלימין,
בעטן, דאַכט זיך:

„פּרילינג! ס'איז צו גרויס, צו שוין!
אַלץ צו פילן, אַלץ צו זען —
וועל איך קראַפט גענוג געפינען?“

ערגעץ וואו צעקלינגען זיך געלאַסן גלאַקן.
ס'שלעפט דער פּרילינגסמאַרגן זיך אַרום אין גאַס,
האַלב באַפרייט און האַלב דערשראַקן.
און די זון
שיינט אין נעפל איינגעשפונען
מעלאַנכאָליש בלאַם.

CLIX

האַט עמעץ מיך אַוקגעשמעלט
אַט אַזוי,
אין מיטן וועג —
און שעה'ן ווי די ווייסע טויבן
קומען נאָך אַנאַנד,
רוען נאָר אַ וויילע אויף מיין אַקסל, אויף מיין האַנט,
ברענגען עפעס, מאַנען עפעס,
און — ערשטוינטע — ווערן ערגעץ וואו פאַרשוואונדן.
שטיי איך גולם ליימענער אַזוי אַליין
און ניט איך קען פאַרשטיין
און ניט איך קען באַגרייפן
ניט די סיבה, ניט דעם צוועק
פון אַט מיין שטיין אין מיטן וועג
און ניט דעם שכל פון די שעה'ן נאָך אַנאַנד
וואָס קומען ווי די ווייסע טויבן,
רוען נאָר אַ וויילע אויף מיין אַקסל, אויף מיין האַנט,
און ברענגען עפעס, זוכן עפעס אויך געוויס
און פאַרטראַגן ערגעץ וואו מיין שטומען גרום
פון עמעצן וואָס איז מיר אומבאַקאַנט,
פאַר עמעצן וואָס איז מיר אומבאַקאַנט.

CLX

קוקן ווענט מיט אויגן-פענצטער,
גלאַנצנדיק ביי טאָג
און ליכטיקע ביי נאַכט,
באַטראַכטן נייגעריק דעם דרויסן,
שמייכלען אָפּט און קאַקעטירן,
מיט פאַרבן און מיט בלומען זיך באַצירן
און זינגען אויך אַ מאָל.
(עס טרייסט פון מויערן דאָס קול.)

ווי אומעטיק און שווער
זענען בלינדע ווענט
אַן פענצטער, טיר און מויער!
זיי עמעמען מיט טרויער
און די פייכטקייט פון נאַוועמבער רעגנט,
קאַפעט שטום פון זיי
ווי פון בלינדע פנימער
אַ קאַלמע טרער.

CLXI

אלטע בלעטער, קינדערשע זכרונות,
מיט טיפן אומעט ציטערט איר אין מיינע הענט;
ווידער האב איך אייך דערקענט,
קינדעריארן, טרוימען פון מין יוגנט.

העפטן, טריי מיט קינדערשריפט באשריבן,
קארטלעך פון פארגעסענע חברים,
בריוו, וואו בלומען טרוקענע דערמאנען:
א מאל געבליט, א מאל געליבט.

ווי אומעטיק צו טראכטן: עפעס אזוי ליכטיקס,
אזוי נאנטס און גליקלעכס איז געוועזן
און ס'איז אזועק, אזועק אויף אייביק
און וועט שוין קיין מאל, קיין מאל צריק ניט קומען.

CLXII

אין נעפליקע הארכסט-פארנאכטן,
ווי געהויקערטע מכשפות קרומע, אויסגעשמעלמ
ביי שמאלע וואסערשפיגלען אינעם וויסמן פעלד,
שטייען ווערבעביימער דארע,
זייער נאקעמקייט באטראכטן,
און מיט ארטרימן-פויסמן שמארע
דראען נעכט און וויסטע וועלטן
און שעלטן עמעצן און שעלטן,
קריגן זיך מיט שווארצע קראען
אין לאנגע אונטיקע מרה-שחורה-שעה'ן.

CLXIII

האַסמו ווען אין גאַלדנע זומערטעג ס'געזאָנג פון פרייד געהערט?
האַרץ, מיין פריינד! מיט אַלע בלימעלעך אין פעלד,
מיט אַלץ וואָס גרינט און בליט,
מיט אַלץ וואָס זשומט און גרילצט און שפילט —
דאַס זינגט די ערד!

דאַס זינגט די וועלט וואָס ליבט און לעבט,
דאַס אַלץ וואָס איז, וואָס שאַפט און שטרעבט;
דער כאָר פון גליק — דיין שמים,
מיין פריינד, זאַל מיטזינגען מיט אים!

פאַליעס גאַלד אין ים פון זאַנגען,
פיצלעך זון אין גרינס געפאַנגען,
זילבערגלעט פון ווינט אין מאַנדלביימערס צווייגן
און דער טשוויטש פון פלינקע שוואַלכנס שטייגן,
שטייגן ביז דער ווייטער בלאַער הייך
וואָס שפיגלט זיך אין זילבערקלאָרן טייך.

זינג מיט, מיין פריינד, פול ליכטיקע התפעלות.
און גליקלעך זיי! דו ביסט א טייל פון אלעם:
ערד און הימל, בוים און דו —
איין זומער אלעמען! איין פרייד! איין רו!

CLXIV

ער באַמראַכט
די מלאכים-קעפלעך פון די קינדער,
אַלע מיט אַזעלכע קלאַרע אויגן,
אַפענע צו אַלע וואונדער פון דער וועלט;
בלאַנד און ברוין, צעשוּיבערט זייד די לאַקן,
ווי גאַלד ליגט איינגעפלאַנטערט זונענשיין אין זיי;
חן-גריבעלעך אין פּוכקע בעקעלעך
און פּוכקע פינגערלעך פון הענטלעך קליינטשיקע...
און אַלע קוקן זיי דערשטוינט, די גלאַנצנדיקע אויגן —
שוואַרצע, בלאַע, ברוינע, קאַרע,
אַזעלכע חנעוודיקע, גומע, צאַרטע —
און עס שניידט דאָס האַרץ אַ ווייטיק:

גאַט אין הימל! גאַט אין הימל!
וואָס וועט דאָס לעבן פון זיי מאַכן?
ווי לאַנג וועט דויערן דאָס אַלעס צו פאַרוואַנדלען
אין מענטשן אין פאַרביטערטע,
אין מענטשן אין פאַרקריפּלטע,
אין שלעכטע,
אין אומגליקלעכע?

CLXV

דער לאַמער און אפילו דער געליימטער
זענען אוממעכטיק געלעגן גריימע;
דער נס איז גרייט געוועזן צו געשען,
עמען האָט נאָר בלוז באַדאַרפן זאָגן:

„פאַראַליזירטער, הייב זיך אויף און גיי!“
„בלינדער, עפן נאָר די אויגן, זע!“

און דאָס וואָלט זיכער גלייך געשען —
נאָר די שטימע האָט געפעלט!
דערווייל איז יענע שעה פאַרביי.

לאַמט דער לאַמער ווייטער,
דער געליימטער ליגט פאַרגליווערט
און דעם בלינדן איז דער טאָג שוין פּרעמד.

CLXVI

האַרד, מיין קינד, די תפילה פון אַ זומערפייגעלע
אויף דער בלום אין קאַלמן ווינט :

„מיין גאַט, דיין וועלט איז שיין און גרויס!
עס איז שוין שפעטער האַרבסט.
איך האָב זיך אויף דיין וועלט פאַרשפעטיקט,
באַלד גיב איך אָפּ דיר דיין מתנה,
מיין נשמה פון אַ זומערפייגעלע אין פעלד.
הער מיין געבעט :
איך קום פון ווייט,
כ'האַב לאַנג געוואַנדערט פון באַגינען אָן,
כ'האַב זיך געאייילט;
דען זיי מיר מוחל, גאַט, ס'איז נאַריש פון מיין זייט —
איך בין פאַרליבט אין אַט דער בלום.
אין גאַנצן פעלד איז זי די איינציקע, וואָס איז מיר בלויו געפעלן;
זי האָט געוואַרט אויף מיר.
כ'בין לאַנג געווען אין וועג
און זי מיט אַלע כוחות האָט מיט האַרבסט געקעמפט
אין מאַל כאַטש מיך צו זען.

מיר האבן זיך געפונען —
איך עמעס איין דעם זיסן ריה
און ביידע צימערן מיר אינעם קאלמן ווינט.
מיר זענען ביידע אזוי צארט און שוואך,
דער אונט וועט אונדז זיכער ביידע מויטן.
לאז מיך שטארבן מיט איין רגע פריער —
דעם טויט פון מיין געליבטער לאז מיך ניט דערלעבן.”

CLXVII

די ערד —
באזיגט,
איר שווארצע ברוסט צעריסן,
אויפגעשניטן, פריש צעאקערט —
עמעמט, שאַרכט אונמער די קאַפּיטעס פון שווערן אַקסן-פּאַר,
דרייט און וויקלט זיך איבער דעם אַקערמעסערס גלאַנץ,
ליגט דאָך אומבאַהאַלפּן
און זי טראַכט:

„דער מענטש,
דער שוואַכער וואַרעם —
מיך באַצווינגען!
ער וואָס וועט אַ מאַל, אין גיכן אפּשר, מיט זיין לייב
מיסטיקן מיין שמויב!“

און דער מאן געבויגן, אַנגעשפּאַרט אַן זיין געשפּאַן,
שמופּט דאָס אייזן טיפּער, טיפּער :

„ערד, איך ווייס, מיין קעךפּער וועט אין דיר צעפּוילן,
די זוים וואָס איך וועל וואַרפּן אין דיין שוים.
וועט אַבער שפּראַצן, בליען, מערן זיך און רופן :
די אייביקייט פּון מיין נשמהם ווילן,
וואָס קיינער קען ניט,
ניט באַצווינגען און ניט שמילן !“

CLXVIII

די אויסערלעכקייט פון דער פארם
ליגט אויף דעם שמאץ —
דא ווי א שאַל פארצויגן,
דא ווי א פאנצער —
און היט די שיינקייט ווי אן אוצר.
ניט שמענדיק אונטער האמערס שלאג
וועט עס ערשיינען —
הערמעטיש ווי א שלאס פון כישוף
צעשמעטערט ווערט ער און ניט אפן;
און א מאַל א צארטער ריר —
און די פראכט ערשיינט.

זיי געבענטשט, דו קינסטלערס האַנט,
וואָס טראַגט דעם צארטן סוד אין לייכטע פינגער.

CLXIX

צווישן גרינע צווייגן גילדעט זיך דער זונענשיין;
אין מאַרגננעפל ווי פון בלאַען זייד
גלאַנצן ווי פון זילבער דעכער;
שוואַלכן טויכן זיך אין בלאַער הייך
און ווייסע טויכן קרייזן העכער, העכער;
ווי ניט דערשלאַפן, האַלב אין טרוים,
רירט מיט אַ בלעטל קוים
אַ בוים —

אַ הייסער טאָג וועט זיין.
אַ הייסער טאָג וועט זיין.

CLXX

איך האָב פון לאַנג געוועט זיך, טויט, מיט דיר
און איינגעשמעלט מיין לעבן אינעם קאָן —
איך קוק דיר גלייך אין דיינע אויגנלעכער
וואָס קיינער קען ניט זען,
נאָר וואָס איך פיל:
דו האַסט מיך אויפן אויג!
און גלייב מיר: ביטער איז מיר ניט דער וויין
וואָס פינקלט רויט אין מיין געשליפן גלאַז!
און ווען איך קוש די הייסע ליפן פון געליבטע,
פיל איך גוט דעם זיסן טעם אין גאַנצן לייב! ...
דיין שאַטן? — העלער מאַכט ער מיר דעם זונענשיין!

און ווען עס קומט די צייט —
קען זיין די רגע,
ווען איך ענדיק אַט דאָס וואָרט —
איך וועל אָן מורא דיר זיך איבערגעבן!

CLXXI

זינד ? זיי געבענמשמ, דו שענסמע געטין,
וואס טרייסט דעם מענמש אין זיין פארוואגלט לעבן
מיט זיסע קושן,
פארבארגענע אין שאַטנס.
אלע געטער, אלע גלויבנס האָבן דיך געהייליקט.
אין יעדן פאַרכטיקן בית-מיקדש
איז דיר אַ גאַלדענער מזבח אויפגעשמעלט.

ווער וועט מיר כוחות געבן
די צייט נאָך צו דערלעבן.
ווען זינד וועט זיין דאָס אַפיציעלע גלויבן ?
און — ווער ווייסט ? —
אפשר וועט דאָן זיין אַ זינד
ניט זינדיקן —
און דאָס וועט זיין די איינציקע, די נייע זינד.

CLXXII

פארגנבט זיך ביי נאכט,
ווען די לבנה שיינט צעבלומיקט רויט,
— די פוין פון הימלען —
די שווארצע קאץ פון ספק און פון שרעק
אין מויבנשלאק וואס איז דיין הארץ.

האסט אויסגעווארעמט טריי און מילד
צארמע ווייסע מייבעלעך —
ליבע, פרייד און גליק
אין זומערטעג, אין ווינטערנעכט,
מיט דער גאנצער טרייקייט פון דיין יוגנט;
איצט שטיי און זע
און גראב די נעגל אין דיין לויב
און צייל זיי איינס ביי איינס:

מיט העלדזער צארטע, ווי א מיידלקוש,
זיי ליגן אלע טויט,
דערוואַרגענע, דערשמויקט...
און טראַפנס בלומ, וואַרעם בלומ
טריפט פאַמעלעך, טריפט.
וואַס איז, וואַס איז?
זיי פאַלן אויף דיין האַנט —
דו וויינסט?

CLXXIII

און אז דער עפל — אַט דער רעזולטאַט
פון אַלע פּרילינגסנעכט, פון נאַכמיגאַל באַזונגען,
פון אַלע זומערמאַרגנס, אויסגעבלישמשעמע אין דימענטווי,
פון אַלע הייסע זונענקושן אויסגעקושט,
פון אַלע בלאַע אַוונטמרוימען אַפּגעהויכט —
איז געבליבן הענגען גאַלדיק-רויט,
צייטיק אויף זיין דאַרער צווייג
צווישן שמאַרבנדיקע בלעטער —
צייטיק, רייף פאַר יעדנס האַנט,
פאַר יעדן וואַרעמס מויל,
פאַר יעדן בלאַז פון ווינט צו פאַלן גרייט —
נאָ, איז עס אַ סוף פון עפעס?
זיכער ניט! אַן עפּיוזאַד געענדיקט
און אַ צווייטער הייבט זיך אָן —
אַלץ פון דעם זעלבן קעמערל וואָס האַט אַ מאַל
באַוועגט זיך אין דער פייכטקייט דורך אַ נס,
געוואָרן פּלאַנץ דורך טויזנט, דורך מיליאָנען דורות.

די שפיל גייט ווייטער אָן : געריסן, צי געפאלן,
צעקייט אָדער צעפּוילט — :
ער טראַגט דעם סוד פון אייביקייט אין זיך,
ער, דער עפל, דיין משפּחה,
מיט דעם געמיינוצמען שיקוצל
פון אַלץ וואָס איז.

CLXXIV

קלאפט דער ווינט אויף פינצטערע בית-עולםס,
דארע צווייגן רוישן, קרעכצן אין דער נאכט
און עפעס גרילצט און עפעס קנאקט,
ווי עמעץ וואלט געבראכן זיך די הענט
אויף קברים פון געשמאָרבענע חלומות.

די וועלט איז פול מיט טרויער.
אין דער פייכטער, ווייקנדיקער פינצטערניש האָט עפעס ווי ערוואַכט,
דערפילט פון מער-ניט-זיין דעם צער און דעם באַדויער,
און עפעס וואָס געמאַנט, זיך מיט אַ פינצטער קול געטראַכט,
שמאַרבן ניט געוואַלט און לעבן ניט געקענט.

CLXXV

מיין „איך“ פון נעכטן
וואַרנט דעם פון היינט :

„ביסט ניט אליין דער האַר!
איך האָב מיין אַרט אין האַרץ.
איך האָב מיין אַרט אין מוח —
און מיר זענען שוויזנטער ווי איך אין בלוט.
מאַרגן וועסטו זיין אַן אָפגעלעכטער
און קוקן האַלב ערשטווינט און האַלב מיט קינאה,
ווי אַ נייער קומט פאַרנעמען ס'אַרט,
און צוזאַמען וועסטו זוכן דאָ, מיט אונדז,
נקמה,
אָדער אונטערשטעלן אַ פיסל
ניט פאַרגינעריש, ווי עמעצער וואָס טרינקט זיך
און כאַפט זיך אָן אַן יונגע שווימערס,
וויל זיך ראַטעווען אליין,
צי מיטשלעפן נאָך יענעם אינעם שוויט.“

CLXXVI

איינגערעדט האָט מען דעם מלאך,
אַז זיינע פליגל זענען שוין צעבראָכן,
אויסגעניצט און צוגעקלעבט צום לייב;
הימלען, געטער, זון — ניט מער פאַר אים!
דאָ, אויף ערד פון שטויב און קויט,
וועט ער זיין אַ שקלאַף פאַר יעדן טויט!
און יענער האָט געגלויבט. —

נאַיווער מלאך!
ווייל עמעץ איז אַ מלאך, דיך, מקנא! ...

אויסגעטשוכעט דיינע בלאַע אויגן!
אַ טרייסל מיט די האַר פון בלאַנדן גאַלד
און אויפגעשטאַנען פון אַ שלעכטן שלאַף!
זע — אויסגעשפּרייט די לייכטע זילבערפעכער,
וואו יעדעס פעדערל קען טויזנט סודות וויינט,
פון ענגער צוים פאַרשווינד
און לאַז זיך דרייסטער, ווייטער, העכער!
די פרייע וועלט איז תמיד דיין!

CLXXVII

די נאכט האט אויסגעזויגן פונעם אויג
דעם לעצמן טראָפן שייך;
נאָך גוססט אינעם מוח ווי אַ בלאָער עכאַ
אַ זכר פון אַ ליכטיקן פרימאַרגן.
נאָך לייכט אינעם זכרון,
ווי אַפגעשפיגלט מיט זיין גאַנצער פראַכט,
אַ זומערטאָג פול זון און פאַרב.
אַ נעפל ווי אַ גראַ געוואַנט
פאַרציט זיך ביסלעכווייז אויף אַלץ.

און די נאכט,
די אייביקע, די פינצטערע, די מרה-שחורהדיקע נאכט,
מיט שוואַרצע פינגער
נישמערט אינעם האַרץ,
אין דער נשמה,
זוכט דעם מינדסטן סימן שמראַלנשטויב,
זויגט גיריק פונעם אויג דעם לעצמן טראָפן שייך,
פאַרעקשנט און פאַרבימערט.
אַן רחמנות,
ווי ניט מוחל זיין דעם מענטש
דעם אַפגעלעכטן העלן טאָג.

CLXXVIII

איך מייך מוח בויט זיין נעסט דער טרויער
ווי א גראע שוואלד וואס בויט
איר היים אויף ווינקלען פון א מויער
און ווארעמט דעם געדאנק פון טויט.

איך מעג פון פולן זונענשיין
זיצט זי אומעטיק אליין,
שווייגט און טראכט מיט ווייטיק און פארביסן
פון דעם וואס ס'וויל מייך הארץ נישט וויסן.

CLXXIX

דער ריח פון דער בלום וואָס כ'האַב נאָר וואָס געשמעקט,
דאָס ליכט פון שמראַל וואָס כ'האַב נאָר וואָס באַוואַנדערט.
דער מעם פון וויין וואָס כ'האַב נאָר וואָס פאַרזוכט —
איז מיט דער רגע פון דערפילן
אויף אייביק גלייך פאַרשוואַנדן.
בלומען וועלן אַנדערע נאָך בליען
שמראַלן וועלן נייע ווידער שיינען
און וויין ווי פליסיק גאַלד וועט שויםען נאָך אין גלעזער;
דאָך יענער ריח, יענער מעם און יענער שייך,
זיי וועלן מער ניט זיין —
ווי מער ניט זיין די רגע אין דיין לעבן
וואָס האָט דאָס אַליץ געפילט...

CLXXX

ביי דעם באַרג, אויף אינדזלען אינעם בלאַען ים,
קאַלערט זיך אַ רוימע זון אַרונטער
יעדן גאַלדענעם פאַרנאַכט
און לעשט זיך אויס.
דער גאַנצער ים ווערט אַנגעצונדן.

שמיים דאָס קינד און טראַכט :
„וואָס טוט דער ים מיט אַלע זונען ?
יעדן אַוונט פאַלט אַ זון אַריין אין וואַסער
און צו מאַרגנס קומט אַ נייע זון,
שיינט אַ גאַנצן מאַג און האָט דערנאָך דעם זעלבן סוף.
נעמען אַט דאָס שיפל,
לאָזן זיך אַהין, אַהין,
דערגיין דעם סוף —

דאָרט מוז אַן אויסטערלישע שיינע וועלט זיין !
און די לייט — וואָס טוען זיי מיט זונען אויסגעלאַשענע אין ים,
אין דעם ים, אין גאַנצן גאַלד און פּלאַם ?
דאָרטן גילדן זיך די פּישעלעך מסתם. ”

שמיים דאָס קינד און מראַכט,
מראַכט און טרוימט,
חלומט אזוי לאַנג —
און ווען עס כאַפט זיך אויף,
שמיים אויף זיין אַרט
אַ מאַן שוין אין די יאָרן.

ביי דעם באַרג אויף אינדזלען אינעם בלאַען ים
קאלערט זיך אַ רויטע זון אַרונטער
אינעם אייביק נייעם גאלדענעם פאַרנאַכט
וואָס לעשט זיך אויס.
ער כאַפט זיך אויף
און דערפילט זיך
אויף אַ פּרעמדער וועלט —

מיין גאַט, מיין גאַט,
וואָס איז דאָ געשען?

CLXXXI

ווי אָפּגעהאַקטע ווייסע פליגל
צאַפלען ווייסע זעגל
געבונדענע צום ברעג,
רייסן זיך אַהין, אַהין
וואו בלאַע ווינטן רופן
און גרינע פאַליעס שפּריצנדיק מיט זילבער
עפענען מיט פּרייד די אַרעמס פון קרישמאַל.

רופן ווינטן ווייסע בלאַע
אין טיפע אַרעמס, גרייט אַרומצונעמען,
און זעגל רייסן זיך, געבונדענע צום ברעג,
געפאַנגענע ביי שטויב,
ביי רו פון הוילע טעג —
און בעטן זיך און הלומען פון נעכט און שמורעמס.

היינט האָט די זון אַ גאַלדענעם בעכער גליק
 אין מיטן גרינעם גאַרטן מיר דערלאַנגט.
 „לחיים, פריינד!“ — און וואונדערבאַר :
 כ'האַב זיך אַ בין דערפילט,
 אַ בין פון ברוינעם סאַמעט און פון גאַלד;
 פון בלום צו בלום געשוועבט, פאַרזוכט,
 פאַרשיכורט זיך מיט יעדערס אַטעם.
 און צוגלייך מיט קליינע ווערעמלעך דערפילט
 די ריזנגרייס פון יעדן גרעזל,
 דעם שיינעם בוי פון יעדן בלומען-שמענגל,
 קרוביש זיך מיט זומערפייגעלעך געחברט —
 און דעם מענטש, ס'צווייפטיקע פאַרזעעניש,
 וואָס לויפט אַרום פאַרשמאַעט אומעטום,
 פול מיט טרויער, כעס און אומעט
 אין די שענסטע טעג פון גאַלדענעם זומער,
 ניט מער געזוכט, ניט מער געקענט,
 נאָר אויסגעמיטן ווי אַ קרענק
 זיין בליק און זיינע הענט.

CLXXXIII

פארהאן פאעטן וועלכע שליפן, פיילן
ווערמער, ציילן,
פערזן אויסגעחלוממע אין בלאַע נעכט,
קיין געפיל מיט פאלשע קלאַנגען ניט געשוועכט,
קיין געדאַנק אין קרומע פאַרמען ניט געצוימט,
און נאָר געמייסערט גלייכצייטיק ווי נאָר געטרוימט —
אַרכיטעקטן וואָס סימעטרישע געביידעס בויען,
פאַעמען זייער דיכטונג צו פאַרטרויען.

און אַנדערע פאַרהאַן, ווי אין וואַלקאַנען-בראָך
שליידערן פון אינגעוויידן מיט צעברויזטן ווילן
בילדער, פערזן, לידער און געפילן,
וואַרפן סטיכיש מיט צערייצטער קראַפט,
לאַזן פאַלן פעלדז אַויף פעלדז, שטיין אַויף שטיין,
בערג מיט שפיצן שאַרפע, אַפּגרונטן און תהומען
וואָס שרייען זייער רוף צו זון און רוימען.

און דעם וואָס זייער ווערק באַטראַכט,
באַגייסערט און שרעקט גלייכצייטיק די פראַכט
וואָס ער צי עמעץ דורך אים שאַפט.

CLXXXIV

פערציק יאָר, ווי כ'בין אין וועג
אָפגעגאַנגען אזא מין מהלך —
און דער זעלבער נעפל פאַר מיין בליק!
נאָך קורץ? — נאָך לאַנג?
ווער ווייסט, וואָס מיר באַשערט איז ווייטער אין מיין וועג?

איך קוק צוריק — דער בוים וואו כ'האַב
ניט ווייט גערומט, איז אזוי ווייט שוין,
איז אזוי ווייט!
די היים — אַ שפיץ פון קוימען איבער דעכער,
אַ ביסל רויד, אַ וואַלקן —
און אַ לאַנגער וועג!

נו ווייטער, גומער ברודער,
ווייטער זוך אַ רו,
איידער ס'קומט דער אַוונט —
דיין מזל ליגט אין גאַנג.
אַלץ גייט אין זעלבן וועג פאַרויס
און גייענדיק וועסט אפּשר ס'גליק דעריאָגן —
וואָס איז פאַרביי, ווען דו האַסט ערגעץ וואו געדרימלט...

א י נ ה א ל ט

- 9 . . . . . מיין פריינד! . . . . .
- 11 . . . . . א רעגנבויגן? — טראַפנס וואַסער קעגן זון! . . . . .
- 12 . . . . . דעם קאָפּ פאַרלוירן און דאָס לייב... . . . . .
- 13 . . . . . דער מאָרגנבלאָץ באַזילבערט פייכטע דעכער . . . . .
- 14 . . . . . גליקלעך זענען די וואָס זעען נאָר אין האַרבסט . . . . .
- 15 . . . . . עפנט תמימותדיק, גאָלדאויניק, קליין . . . . .
- 16 . . . . . ווילדע יאָגארן אין אַ שטייג . . . . .
- 17 . . . . . די שיף וואָס מיט אַזוי פיל מי . . . . .
- 18 . . . . . פילן ס'גליק פון ווערן איינגעטעמט . . . . .
- 19 . . . . . ער האָט אַ בליץ געפאַנגען! . . . . .
- 20 . . . . . בלאַנדע דעקאָלמירטע מיידן... . . . .
- 21 . . . . . היינט האָט דער מענטש זיך אויפגעכאַפט באַגינען . . . . .
- 22 . . . . . אפשר וואָלט גענוג געווען, אַז עמעז...? . . . . .
- 24 . . . . . ווען די עפּל און די קאַרשנביימער בליען . . . . .
- 25 . . . . . אין סגלען אונטער שטיקער בלאַע הימלען . . . . .
- 26 . . . . . אָט אין אַ זומער נאָך אַוועק . . . . .
- 28 . . . . . נאָט, אויב איד בין פעיק אויסצופועלן . . . . .
- 30 . . . . . נאָר גיט מיטלמעסיק, פריינד! . . . . .
- 31 . . . . . פון הינטער ווייטע בלאַע בערג . . . . .
- 32 . . . . . גראַע וואַלקנס קריכן אויף די דעכער . . . . .
- 33 . . . . . צער, זיי געבענטשט, דו שאַרפע פייל . . . . .
- 34 . . . . . אָפט טוט דער שמורעמיוינט דעם בוים אַ טרייסל . . . . .
- 35 . . . . . געדולד, מיין פריינד, געדולד! . . . . .
- 36 . . . . . מיר וועלן זיכער נאָך אַ מאָל . . . . .

- 37 . . . אינעם בלאָען טונקל קלינגען ווייטע גלאָקן .
- 38 . . . מראָפּנווייז, געלאָסן... . . .
- 40 . . . ציט זיך לאַנגווייליק און מאַנאַשאַן .
- 41 . . . וואַלנערן זיך שמערן אינעם רינשמאַק .
- 42 . . . און אַז די גאַלדנע סמרוגע... . . .
- 43 . . . זאָל די שטילע רואיקייט . . . .
- 44 . . . דאָס פּיצל בלאָער הימל . . . .
- 45 . . . און אַז די זעעוודיקע וועלט . . . .
- 46 . . . מיר זענען אַרמע שעפעלעך . . . .
- 47 . . . אין גאַלדענעם זעפּיר פון זונפאַרגאַנג . . . .
- 48 . . . מיין שיה האָט גאָר איין זעגל אויפן מאַסמבויס . . . .
- 49 . . . האָט אַ קינד אַ מרוים געשפּונען . . . .
- 50 . . . ווירקלעכקייט — מיין ווירקלעכקייט צי דייע ? . . . .
- 51 . . . קום, פּריינד פּאַעט . . . .
- 52 . . . אין טונקלקייט פון גרינעם אומעט . . . .
- 53 . . . פון שמראַלנדיקע הייכן . . . .
- 54 . . . אין נעכט פון שטילן אומעט . . . .
- 55 . . . גאָר אין הייסן פּלאַם געגליט . . . .
- 56 . . . אויפגעפנט האָט אַ פענצמערל . . . .
- 57 . . . שוואַרצע סאַרנעס מיר און שלאַנק . . . .
- 58 . . . אָפּגעריסן פון דער זון . . . .
- 59 . . . צופאַסן דעם אידעאַל צום מענטש . . . .
- 60 . . . ליגט דאָס ריינע גאַלד געפאַנגען אינעם פעלדן . . . .
- 61 . . . אַ „זייגעזונט“ הענגט אין דער לופט . . . .
- 62 . . . און אַז גאָט דערזעט די אַרמע קינדערלעך . . . .
- 64 . . . אין מיטן נאַכט איז עס געשען — . . . .
- 65 . . . זיצט דער אומעט אינעם קאַפּ . . . .
- 66 . . . פעלדזיק=ברוין און שטייניק=גראַ . . . .
- 67 . . . מיין וועג איז דערנערפּול און לאַנג . . . .

- 68 . . . . שטיי איר מיר אזוי אין מיטן גאס .
- 69 . . . . דער ים איז העליש רויט .
- 70 . . . . וועמען דאנקען פאר מיין לעבן ?
- 72 . . . . איז מיין ווינקל . . . .
- 73 דער וואָרעם פאַר דער פרוכט איז שוין געווען באַשאַפן
- 74 מיט דעם געהיימען בליק... . . . .
- 75 פאַר יעדן פּיצל ליכט וואָס איר דערזעט . . . .
- 76 מיין וועג דאָ אויף דער ערד . . . .
- 78 ווי אין פונקטלעך, געהיימען קלויסטער . . . .
- 80 יעדער קנייש איז שמערן — . . . .
- 81 דער אָונט מאַלט מיט צארטע הענט . . . .
- 82 ליגן גרייט — . . . .
- 83 האָט אַ שוואַרצע האַנט אַרײַנגעשטאַכן . . . .
- 84 אין יומטובֿ-באָר פון זונענאויפגאַנג-פרייד . . . .
- 85 וואַרטן וועלטן גאַנצע, שוין באַשאַפענע . . . .
- 86 פראַכט דער נייער מאָרגן . . . .
- 87 ביי מיר אין צימער . . . .
- 88 אין יעדן טראָפּן ליגט פאַרבאָרגן . . . .
- 90 איד האָב געפרוואווט פון מיר אַליין אַנטלויפן . . . .
- 91 אויף דינע ליפּן, טייערע... . . . .
- 92 זיי מיר מוחל, וועלט . . . .
- 93 ס'וועט זיין אַ טאָג ווי אַלע טעג . . . .
- 94 וויי אייד, צארטע בלימעלעך . . . .
- 95 דיין נשמה זיין וועט ווי אַ קעניג . . . .
- 96 די זון פאַרגייט אין געפלדיקן גלאַנץ . . . .
- 98 ווער ווייסט — אין טומל פונעם מאַרק . . . .
- 100 דער שטאָף זאָגט: איד בין אַלץ ! . . . .
- 101 האָט אַ שוואַרצע קראַץ — דער פרויער — . . . .
- 102 אַ בלאַטער הימל איז אַראָפּגעפאַלן . . . .

- 103 . . . . . הלומות צארטע, לייכטע ווי די זייפנבלאָזן . . . . .
- 104 ווען דאָס אַלץ וואָס ליגט פאַרבאָרגן אין דער שטילקייט
- 105 אַ נאַכטווינט קעמט אַ שוואַרצן וואַלקן . . . . .
- 106 ווילט זיך אָפּט אין גאַסנרויש, אין שומל . . . . .
- 108 כ'האַב מיינס אַ טרער באַטראַכט... . . . .
- 109 האָט גאָט געפרעגט . . . . .
- 110 דער מאָרגן בעט דערשראָקן . . . . .
- 112 און אַז די לייט — שוין ניט קיין קינדער . . . . .
- 113 אין זיין פּרילינג . . . . .
- 114 אַז משה, האָבגרויק באַפּרייט דאָס שקלאַפּנפּאַלק . . . . .
- 116 טראַכט, מיין פּריינד, פון יענער רגע . . . . .
- 118 ווי קומען זיי צו מיר...? . . . . .
- 119 אַן אַלמע ליד, געזונגען אין דער נאַכט . . . . .
- 120 אין געפּלען פון אַ האַשיש-צויבער . . . . .
- 122 אין עם שטאַף? . . . . .
- 123 אַ טירן-שפּאַלט האָט זיך קוים-קוים . . . . .
- 124 טויזנט טירן פירן צו דיין גליק . . . . .
- 125 מיין ליד אין קורצע שורות ליגט געפּאַנגען . . . . .
- 126 און אפשר — . . . . .
- 127 וויסן — . . . . .
- 128 דריי ברידער זענען זיי געווען . . . . .
- 130 צעטריבן אַלע גראַע געפּלען האָט דער פּרילינגסווינט
- 131 אים האָט די גראַקייט פּונעם ווינטער זיך דערעסן . . . . .
- 132 געדאַנקען זענען ווי די פייגל . . . . .
- 133 זומערפייגעלער, פאַרבלאָנדזשעט אין אַ גאַרמן . . . . .
- 134 ליכט! ליכט! דו ביסט מיין איינציקער באַגער! . . . . .
- 135 עם איז פאַרפּאַלן, מיין פּריינד . . . . .
- 136 אַלע רויון האָבן דערנער . . . . .
- 137 אויסטאַן ווי אַן אָפּגענוצט און קויטיק קלייד . . . . .

138	. . . . .	מיין לעבן איז אַ לאַנג און טרויעריק געוועב . . . . .
140	. . . . .	די פינצטערניש מיט לאַנגע שוואַרצע הענט . . . . .
141	. . . . .	עס טרעפט אַ מאָל . . . . .
142	. . . . .	אין די קילע שאַטנס פון די גרינע וועלדער . . . . .
144	. . . . .	איר בין אַ בלימעלע און בלי באַשיידן . . . . .
145	. . . . .	אין דער פינצטערניש פון קאַלמער ווינטערנאַכט . . . . .
148	. . . . .	שווייג שטייל — . . . . .
150	. . . . .	דאָס יונגע לייבנקינד . . . . .
151	. . . . .	זון — באַלד שיינסטו אויף מיין קבר . . . . .
152	. . . . .	גראַ דער קאָפּ, צו ערד געבויגן . . . . .
153	. . . . .	דער טומל פונעם טאָג — . . . . .
154	. . . . .	די קאַטערינקע מאַלט דעם ניגון . . . . .
155	. . . . .	ניין! ניט אַלע גוטע שמייכלען... . . . .
156	. . . . .	וואו שוועבסטו, וואונדערלעכער מלאך . . . . .
157	. . . . .	געקושט פון ווינטלס מילדן בלאַז . . . . .
158	. . . . .	מיין שיפל אינעם שטילן האַפן . . . . .
160	. . . . .	רויטע ליפן, ווייסע ציין — . . . . .
161	. . . . .	אין ווינטערנעכט . . . . .
162	. . . . .	איר האָב געזען צוויי הענט . . . . .
163	. . . . .	אין בלאַע געפלען איינגעהילט . . . . .
164	. . . . .	אפילו דעמאָלט, ווען אין נייע רעגנס . . . . .
165	. . . . .	גאָט זאָגט . . . . .
166	. . . . .	דער קרעכץ פון בוים . . . . .
167	. . . . .	קליינע מענטשעלעך . . . . .
168	. . . . .	אַז באַדעקט מיט גראַע וואַלקנס טרויער . . . . .
169	. . . . .	געשאַכטענע ווי ווייסע שאַף . . . . .
170	. . . . .	אויף מיינע ליפן . . . . .
172	. . . . .	מיין לעבן איז פילייכט פון עמעצן אַ חלום . . . . .
173	. . . . .	דאָס פיינסטע, איירלסטע און דינסטע צירונג . . . . .

174	קענסטו ס'טרויעריקע ליד . . . . .
176	געשפאלטן איז דער הימל איבער אונדזער קאָפּ . . . . .
178	די זון — ווי אַ געטרייער מלאך . . . . .
180	מיין האַרץ איז ווי אַן איידעלער וואַזאָן . . . . .
181	אין ווייטע הימלען זינגען וואו מלאכים שירה . . . . .
182	די וואַסערן וואָס האַלטן אין זיך אָפּגעשפיגלט . . . . .
183	ווי אַן אַדלער אין זיין ענגער נעסט . . . . .
184	מיין גאָט! . . . . .
185	וועמענס איז עס גאָט די זיסע שמים . . . . .
186	ווער ביסטו, איינזאַמער געהיימער גייסט . . . . .
187	פרידיקע גענאָנגען בלאָנדרושען אין דער בלאָער לופט
188	דורכן פענצטער, דורכן אָפּענעם . . . . .
190	שטרעקט זיך פונעם שטיין אַ האַנט . . . . .
191	ער איז אַזוי לאַנג געלאָפּן . . . . .
192	אַזוי פיל געדאַנקען, אַזוי פיל געפילן . . . . .
193	אין מיזרח=זייט . . . . .
194	טויט, מיין איינציקער באַגלייטער . . . . .
196	ווי פלינקע פישעלעך אין טייך . . . . .
197	די זון... . . . .
198	האַט עמעץ מיך אַוועקגעשטעלט . . . . .
199	קוקן ווענט מיט אויגן=פענצטער . . . . .
200	אַלמע בלעטער, קינדערשע זכרונות . . . . .
201	אין געפלידקע האַרבסט=פאַרנאַכטן . . . . .
202	האַסטו ווען אין גאַלדנע זומערטעג... . . . .
204	ער באַטראַכט . . . . .
205	דער לאַמער און אפילו דער געליימטער . . . . .
206	האַרד, מיין קינד, די תפילה... . . . .
208	די ערד — . . . . .
210	די אויסערלאַעכקייט פון דער פאַרם . . . . .

- 211 . . . . . צווישן גריגע צווייגן...
 212 . . . . . איר האָב פון לאַנג געוועט זיך, טויט...
 213 . . . . . זינד? זיי געבענשט...
 214 . . . . . פאַרנגבעט זיך ביי נאַכט
 216 . . . . . און אַז דער עפל...
 218 . . . . . קלאַפט דער ווינט אויף פינצטערע בית=עולם...
 219 . . . . . מיין „איר“ פון געכטן
 220 . . . . . איינגערעדט האָט מען דעם מלאך
 221 . . . . . די נאַכט האָט אויסגעזויגן פונעם אויג
 222 . . . . . איז מיין מוח...
 223 . . . . . דער ריח פון דער בלום
 224 . . . . . ביי דעם באַרג...
 226 . . . . . ווי אָפּגעהאַקטע ווייסע פליגל
 227 . . . . . היינט האָט די זון...
 228 . . . . . פאַרהאַן פאַעטן וועלכע שלייפן...
 229 . . . . . פערציק יאָר ווי כ'בין אין וועג

פארענדיקט דעם דרוק דער צענטן
יולי איין טויזנט ניין הונדערט צוויי
און פופציק אין דער דרוקעריי פון
יוסף שעכטער אין פאריז

